

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați
Școala doctorală de Științe Fundamentale și Inginerești

TEZĂ DE DOCTORAT

Cercetări privind dezvoltarea formelor asociative ale producătorilor agricoli în Regiunea de Dezvoltare Sud-Est a României

Doctorand,

Ec. Andrei-Mirel FLOREA

Conducător științific,

Prof. dr. ing. dr. ec. habil. Silvius STANCIU

Referenți științifici

Seria I 9: Inginerie și management în agricultură și dezvoltare rurală, Nr.4

GALAȚI

2020

Seriile tezelor de doctorat susținute public în UDJG începând cu 1 octombrie 2013 sunt:

Domeniul **ȘTIINȚE INGINEREȘTI**

Seria I 1: **Biotehnologii**

Seria I 2: **Calculatoare și tehnologia informației**

Seria I 3: **Inginerie electrică**

Seria I 4: **Inginerie industrială**

Seria I 5: **Ingineria materialelor**

Seria I 6: **Inginerie mecanică**

Seria I 7: **Ingineria produselor alimentare**

Seria I 8: **Ingineria sistemelor**

Seria I 9: **Inginerie și management în agricultură și dezvoltare rurală**

Domeniul **ȘTIINȚE ECONOMICE**

Seria E 1: **Economie**

Seria E 2: **Management**

Domeniul **ȘTIINȚE UMANISTE**

Seria U 1: **Filologie- Engleză**

Seria U 2: **Filologie- Română**

Seria U 3: **Istorie**

Seria U 4: **Filologie - Franceză**

Domeniul **MATEMATICĂ ȘI ȘTIINȚE ALE NATURII**

Seria C: **Chimie**

Mulțumiri

Aflat la finalizarea unei etape importante din viața mea, doresc să adresez mulțumiri unor oameni minunati care m-au îndrumat sau mi-au acordat suportul pe parcursul programului de studii universitare de doctorat.

În primul rând, doresc să-mi exprim adâncă recunoștință și profundul respect coordonatorului meu stiintific, **dlui. prof. dr. ing. dr. ec. habil Stanciu Silviu**, pentru competența profesională, calitațiile umane deosebite, pentru răbdarea de care a dat dovada pe parcursul elaborării tezei și pentru modul în care mi-a călăuzit pașii în demersul cercetării științifice.

Țin să îmi exprim gratitudinea față de membrii comisiei de evaluare și îndrumare a tezei, **conf. univ. dr. ec. Radu Riana Iren, prof. univ. dr. ec. habil. Turek Magdalena, prof. univ. dr. ing. ec. habil. Zugravu Gheorghe Adrian și prof. univ. dr. ec. habil. Buhociu Florin-Marian**, exceptionali profesioniști, de ale căror sfaturi și calități profesionale desăvârșite m-am bucurat pe parcursul întregii perioade de stagiul și în redactarea acestei lucrări.

În continuare, vreau să mulțumesc în mod deosebit pentru sfaturile acordate, insuflarea dragostei pentru formele asociative și mai ales pentru încrederea pe care mi-au acordat-o pe toată perioada studiilor **dlui. Bercu Florentin și specialiștilor din Uniunea de Ramură Națională a Cooperativelor din Sectorul Vegetal**.

Mulțumesc **familiei mele și viitoarei mele soții, Cristina**, care mi-au fost alături și care m-au sprijinit necondiționat pe toată perioada studiilor doctorale.

Mulțumesc pentru susținerea financiară a cursurilor de pregătire oferite prin intermediul **programului ANTREPREDOC**, care au constituit elemente importante în definitivarea cercetării doctorale.

Pe parcursul stagiului doctoral, la formarea și dezvoltarea mea atât profesională cât și personală au contribuit, de asemenea, o serie de oameni deosebiți: **dna. conf. univ dr. ec. Pripoe Rodica, dna. ec. Zlati Monica Laura, dl. prof. univ. dr. ec. habil. Căpățână Alexandru, dl. conf. univ. dr. ec. Antohi Valentin Marian, dl. ing. Grecu Iulian**, cărora le adresez mulțumiri cordiale.

În încheiere, aș dori să mulțumesc atât colegilor mei de doctorat - **dna. ing. Dincă Cristina, dna. ing. Iuliana Ion și dna ing. Munteanu (Pila) Mihaela** - cât și colectivului Școlii Doctorale pentru amabilitate, sprijin și susținere.

Vă mulțumesc!

Drd. Florea Andrei-Mirel

Cuprins

Introducere.....	v
Lista abrevierilor	8
Lista figurilor	9
Lista tabelelor	12
Capitolul I. Stadiul actual privind evaluarea potențialului agroalimentar al Regiunii de Dezvoltare Sud-Est	13
1.1. Cadrul conceptual al dezvoltării sustenabile a lanțului valoric alimentar.....	14
1.2. Evaluarea sectorului agricol din Regiunea de Sud-Est, comparativ cu celelalte regiuni de dezvoltare ale României.....	19
1.2.1. Producția ramurii agricole.....	21
1.2.2. Situația exploatațiilor agricole	22
1.2.3. Factorii tehnologici de producție	23
1.2.4. Producția agricolă.....	26
1.3. Diminuarea efectelor schimbărilor climatice asupra producției agricole.....	28
1.3.1. Perdelele forestiere, soluție de revigorare a agriculturii	28
1.4. Structura și competitivitatea sectorului agroalimentar din România	33
1.4.1. Lanțuri alimentare scurte pentru asigurarea dezvoltării rurale.....	33
1.4.2. Fermele de familie	34
1.4.3. Competitivitatea sectorului agroalimentar din România	35
1.4.4. Influența pandemiei asupra sectorului agroalimentar.....	40
1.5. Concluzii parțiale la capitolul 1.....	42
Capitolul II. Dezvoltarea formelor asociative în România	44
2.1. Reformele agrare din agricultura românească	45
2.1.1. Reformele agrare din perioada interbelică	45
2.1.2. Agricultura României în perioada comunistă	47
2.1.3. Agricultura României după 1989	48
2.2. Cooperativele agricole din România	51
2.2.1. Principii de funcționare a unei cooperative agricole	52
2.2.2. Evoluția cooperativelor agricole.....	55
2.2.3. Analiza financiară a cooperativelor agricole.....	60
2.2.4. Profile de cooperative agricole desprinse din analiza financiară	64
2.3. Concluzii parțiale la capitolul 2.....	67

Capitolul III. Consolidarea formelor asociative în Regiunea de Sud-Est a României	69
3.1. Factorii care au influențat activitățile grupurilor de producători	70
3.1.1. Factori care favorizează colaborarea producătorilor agricoli	71
3.1.2. Materiale și metode	74
3.1.3. Calibrarea datelor	77
3.1.4. Procesul de calibrare	78
3.1.5. Constatări	79
3.2. Bune practici pentru constituirea unei cooperative agricole	82
3.2.1. Dezvoltarea unor cooperative competitive	84
3.2.2. Metodologie	89
3.2.3. Constatări	95
3.3. Concluzii parțiale la capitolul 3	99
Capitolul IV. Performanța cooperativelor agricole din România	101
4.1. Materiale și metode	103
4.1.1. Analiza calitativă pe bază de interviu structurat.....	104
4.1.2. Analiză cantitativă pe bază de chestionar	106
4.2. Evaluarea eficienței afacerii	107
4.2.1. Analiza rezultatelor interviului prin transformare în date cantitative	107
4.2.2. Analiza rezultatelor chestionarului prin transformare în date cantitative .	110
4.2.3. Economicitatea cooperativei în ce privește achiziția de inputuri. Studiu de caz.....	118
4.3. Evaluarea financiară a afacerii	121
4.3.1. Analiza performanței financiare.....	121
4.3.2. Analiza scutirilor fiscale acordate cooperativei și membrilor.....	123
4.4. Evaluarea eficacității afacerii.....	125
4.5. Rezultate și discuții	127
4.6. Concluzii parțiale la capitolul 4	128
Capitolul V. Concluziile generale, Contribuții originale și Perspective	130
5.1. Concluzii generale.....	130
5.2. Contribuții la dezvoltarea cunoașterii în domeniu și perspective.....	136
5.3. Diseminarea rezultatelor cercetărilor	137
Bibliografie	147
Anexe	167

Introducere

Nevoia implementării asocierii în agricultură constituie unul din obiectivele menționate în toate programele de reformare a agriculturii din ultimii 20 de ani. Deși reprezintă un subiect care a condus la discuții intense, bazele legislative au fost promulgate abia în perioada post aderare la Uniunea Europeană. Cadrul legislativ pentru cooperativele agricole are la bază modelul francez, fiind implementat în România începând cu anul 2004, șipresupune o reinventare a activităților cooperativelor agricole, cu respectarea principiilor cooperăției, formă ce diferă substanțial de fostele Cooperativele Agricole de Producție (C.A.P). Confuziile generate de nume, neînțelegerea principiilor cooperatiste, individualismul și alte aspecte coroborate cu necorelările legislative, au condus la o dezvoltare lentă a asocierii producătorilor agricoli la nivel național. Cooperativele din România se află încă în faza incipientă de dezvoltare, fiind necesare perioade importante de timp și măsuri de încurajare a acestor inițiative ce respectă principiile de cooperare.

Reglementarea facilităților fiscale din perioada 2018-2019, alături de finanțarea acordată formelor asociative, pe de o parte, cât și influența nefastă a secetei și a pandemiei, pe de altă parte, vor constitui factori puternici în dezvoltarea relațiilor de colaborare între fermieri.

Scopul prezentei cercetări doctorale este de a efectua o evaluare completă a performanțelor cooperativelor agricole, prin identificarea punctelor tari și a punctelor slabe, utilizând un cumul de metode de cercetare și analiză.

Cercetările derulate în cadrul perioadei de pregătire doctorală au vizat următoarele obiective științifice:

- Identificarea factorilor care împiedică constituirea formelor asociative, utilizând metode de analiză calitativă transpuse în date cantitative și verificate pe baza literaturii de specialitate.
- Identificarea unor bune practici care conduc la constituirea și dezvoltarea durabilă a cooperativelor agricole aplicabile în Regiunea de Sud-Est a României.
- Extinderea ariei de cercetare la nivelul întregii țări și identificarea unor profile ale cooperativelor agricole înființate pe baza datelor financiare.
- Analiza serviciilor prestate de cooperativele agricole și identificarea cantitativă a beneficiilor formei asociative asupra rezultatelor activității membrilor.
- Evidențierea pe bază de date concrete a beneficiilor rezultate din asociere și stabilirea unor tipare aplicabile fermierilor ce doresc să acceadă la o astfel de formă organizațională.

Realizarea obiectivelor propuse a necesitat o abordare holistică a tuturor fazelor parcurse în dezvoltarea unei entități.

Regiunea de Sud-Est a României a reprezentat locul inițial de demarare a cercetărilor. Prin colaborarea complexă, realizată atât cu reprezentanții formelor asociative, cât și cu instituțiile statului, s-a stabilit extinderea zonei de cercetare la nivelul întregii țări. Extinderea zonei de cercetare a fost efectuată în scopul conturării unei imagini fidele asupra situației cu care se confruntă formele asociative din România, în vederea implementării celor mai bune măsuri de sprijin adecvate acestora.

Teza este structurată în patru capitole completate de concluzii finale, bibliografie și anexe, lista lucrărilor publicate, a premiilor și a altor recunoașteri a valorii cercetărilor efectuate în perioada elaborării tezei.

În cadrul lucrării prezentarea datelor experimentale și reprezentarea grafică a rezultatelor obținute s-a realizat prin intermediul a 59 de figuri și 27 de tabele. Pentru documentare au fost utilizate 262 titluri bibliografice de actualitate, selectate cu atenție din literatura de specialitate autohtonă și internațională, majoritatea din ultimii 10 ani, citate corespunzător pe parcursul lucrării..

În cadrul primului capitol, intitulat „Stadiul actual privind evaluarea potențialului agroalimentar al Regiunii de Dezvoltare Sud-Est”, au fost identificate resursele de care dispune România și provocările în constituirea unui sector agroalimentar competitiv. Potențialul agroalimentar a fost prezentat din perspectiva prevederilor internaționale și naționale, a rezultatelor sectorului agricol pe regiuni de dezvoltare și a factorilor ce influențează aceste rezultate. Ultima parte a primului capitol a fost dedicată prezentării structurii organizatorice a actorilor ce activează în domeniul agroalimentar, competitivitatea acestora și efectele pandemiei asupra activității desfășurate.

Capitolul al II-lea, denumit „Dezvoltarea formelor asociative în România”, a debutat cu o prezentare a istoriei formelor asociative, a reformelor agrare inițiate ce justifică situația actuală a organizării agriculturii. Partea a doua a capitolului a prezentat principiile de funcționare a cooperativelor agricole și evoluția acestora. Ultima secțiune a capitolului al doilea a prezentat într-o manieră aplicativă, pornind de la o analiză financiară a cooperativelor agricole, o serie de profile de cooperative întâlnite în România. Aceste profile au fost utilizate în partea experimentală și reprezintă un instrument important în analiza performanței cooperativelor.

Capitolul al III-lea intitulat „Consolidarea formelor asociative în Regiunea de Sud-Est a României” evidențiază rezultatele a două studii realizate de autor în cadrul regiunii menționate R. Primul studiu are drept eșantion un număr de 16 producători agricoli, ce au renunțat la statutul de grup de producători. Pentru analiza factorilor obținuți în urma interviuării, s-a considerat oportună aplicarea Analizei Calitativ-Comparative a Seturilor Fuzzy (fsQCA). Prin intermediul acestei cercetări s-au evidențiat factorii limitativi în dezvoltarea producătorilor agricoli din zona analizată.

În cadrul celui de-al doilea studiu din cadrul capitolului al III-lea eșantionul a fost reprezentat de un număr de 20 de cooperative agricole ce desfășoară activitatea în Regiunea de Sud-Est a României. Prin utilizarea Metodei fsQCA s-au prezentat un set de bune practici în înființarea cooperativelor agricole ce pot contribui la funcționarea pe termen lung a cooperativei și îndeplinirea obiectivelor pe termen scurt, mediu și lung.

Capitolul al IV-lea, denumit „Performanța cooperativelor agricole din România”, realizează evaluarea performanțelor cooperativelor agricole din punct de vedere al indicatorilor financiari, ai eficienței și eficacității. Au fost utilizate metode de analiză cantitative și calitative, aplicate unui eșantion reprezentat din cooperativele agricole cu cifră de afacere mai mare de 100.000 de lei. Cifra de afaceri aleasă reprezintă un indicator minim de funcționalitate a activității cooperativei. Au fost analizate obiectivele care au stat la baza creării cooperativelor și contribuțiile / beneficiile cooperativei în maximizarea prețurilor de vânzare și reducerea costului de producție. În urma efectuării evaluării performanțelor cooperativelor, s-a constatat că modul de organizare al entității reprezintă un factor important în continuitatea activității, în îndeplinirea obiectivelor pe termen mediu și lung și pentru contribuția cooperativei, manifestată la nivelul afacerii membrilor cooperatori.

Ultima secțiune a tezei este dedicată concluziilor și propunerilor cu un caracter aplicativ, în vederea reglementării aspectelor neconforme manifestate atât la nivelul sectorului agroalimentar românesc, cât și la nivelul organizării și funcționării formelor asociative.

Teza este completată de Bibliografie, Anexe, Lista lucrărilor publicate și prezentate la conferințe și manifestări științifice, citări, premii și recunoașteri ale prestigiului științific, proiecte de cercetare/mobilitate derulate în calitate de director de proiect sau de membru, pe perioada stagiului de cercetare doctorală.

Capitolul III. Consolidarea formelor asociative în Regiunea de Sud-Est a României

Lucrarea propune o analiză a motivațiilor fermierilor privind accesarea/ieșirea dintr-o formă de asociere agricolă și identificarea unor variante de creștere a viabilității formelor asociative în sectorul agricol din S-E României. În această direcție, a fost realizat un studiu asupra unui eșantion de 16 entități, care au renunțat în perioada 2011-2018 la statutul de grup de producători în regiunea analizată. A fost aplicată metoda de analiză calitativă fsQCA, fiind identificați principalii factori de influență care au condus la dispariția formei asociative. Acest studiu poate fi considerat relevant pentru a atrage atenția asupra principalelor impedimente cu care se confruntă fermierii români în vederea aderării la o formă asociativă.

În partea a doua a capitolului au fost evidențiate principiile de constituire a unor cooperative agricole puternice. Necesitatea dezvoltării agriculturii românești prin utilizarea eficientă a resurselor și a mediului rural au condus la înființarea de cooperative agricole. România are nevoie de cooperative puternice, iar pentru realizarea acestui lucru este nevoie atât de implicarea autorităților și a producătorilor agricoli, cât și a locuitorilor din mediul rural. În contextul saturării pieței alimentare cu produse din import este absolut necesară relansarea pieței românești pentru a furniza produse naturale și de calitate. Cercetarea efectuată în cadrul celui de-al doilea studiu propune utilizarea analizei fsQCA pentru evaluarea unor condiții considerate esențiale pentru sustenabilitatea cooperativelor agricole. Aceste criterii de analiză sunt reprezentate de contribuția inițială a membrilor, existența unui spațiu central de colectare, angajarea unui manager, cunoștințe ale membrilor despre posibilitățile de dezvoltare și implicarea membrilor în cadrul activității cooperative. Studiul evidențiază faptul că absența condițiilor prezentate conduce la absența unei cooperative sustenabile.

3.1. Factorii care au influențat activitățile grupurilor de producători

Practica agriculturii de subzistență prin intermediul fermelor mici, caracterizată prin productivitate scăzută, acces limitat la resurse și utilizarea ineficientă a utilajelor, reprezintă una dintre principalele cauze ale competitivității reduse în sectorul agricol românesc [1]. O contribuție majoră la realizarea structurii agricole actuale din România a fost adusă prin măsurile de restabilire a drepturilor de proprietate inițiate la începutul anilor 1990 [2].

Importanța acordată sectorului agricol și respectarea Politicii Agricole Comune instituită de Uniunea Europeană au dus la procesul intensiv de reformare atât a agriculturii, cât și a comunităților rurale [3].

3.1.1. Factori care favorizează colaborarea producătorilor agricoli

În sectorul agricol s-a manifestat, mai mult decât în orice alt domeniu, nevoia implementării asociației și a cooperării [4]. Fermele mici, în special, nu dispun de resurse financiare, de competență și de legitimitatea care să le permită să ajungă la potențialii clienți [5].

În opinia lui Ruben and Heras [6], buna funcționare a unei cooperări este dependentă de relația reciprocă de încredere și implicare a membrilor, pentru atingerea obiectivelor comune (Figura nr. 3.1).

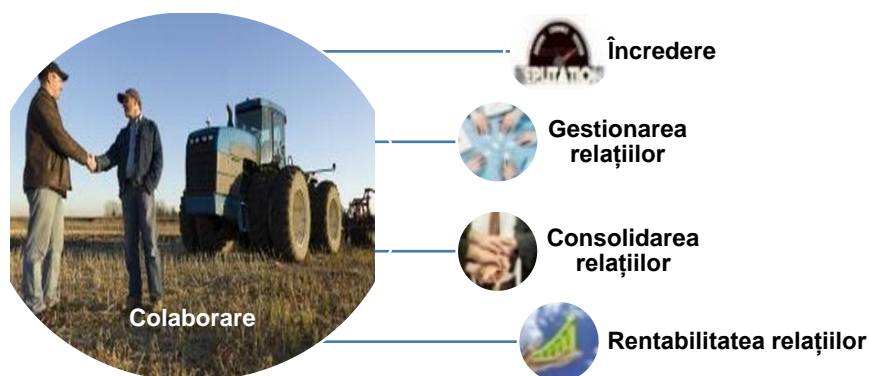

Figura nr. 3.1. Baza creării și continuității relației de colaborare

Sursa: Elaborat de autor [7]

Mai mult decât atât, relațiile dintre membri, odată create, trebuie gestionate atent cu scopul menținerii și consolidării loialității, prin alinierea intereselor membrilor, ca entități individuale, cu cele ale cooperativei [8].

3.1.2. Materiale și metode

Informațiile necesare realizării studiului au fost culese de pe site-ul Institutului Național de Statistică (www.insse.ro), din baza de date a MADR și din contactarea directă a unui număr de 16 grupuri de producători agricoli din Regiunea de Sud-Est a României.

Reprezentanții grupurilor au fost contactați telefonic pentru a determina modul în care factorii identificați în modelul conceptual au influențat decizia de a se retrage din grupul de producători.

Pentru analiza factorilor obținuți în urma interviuării, s-a considerat oportună aplicarea metodei Fuzzy Set Qualitative Comparative Analysis (fsQCA). Utilizarea acestei metode este indicată în special pentru evidențierea modului în care factorii interacționează unul cu altul [9], dar și pentru că permite efectuarea de analize pertinente și pe eșantioane de dimensiuni mai mici.

Posibilitatea unui management care nu a reușit în mod optim să gestioneze problemele și să consolideze relațiile din cadrul grupului [10] a fost luat în considerare în cadrul modelului conceptual. Gestionarea inadecvată a fost inclusă doar în interior modelul conceptual deoarece includerea sa în chestionar nu a fost considerată oportună, datorită faptului că persoanele intervievate tind să manifeste o opinie subiectivă cu privire la recunoașterea sau nu a managementului lor ineficient (figura 3.4).

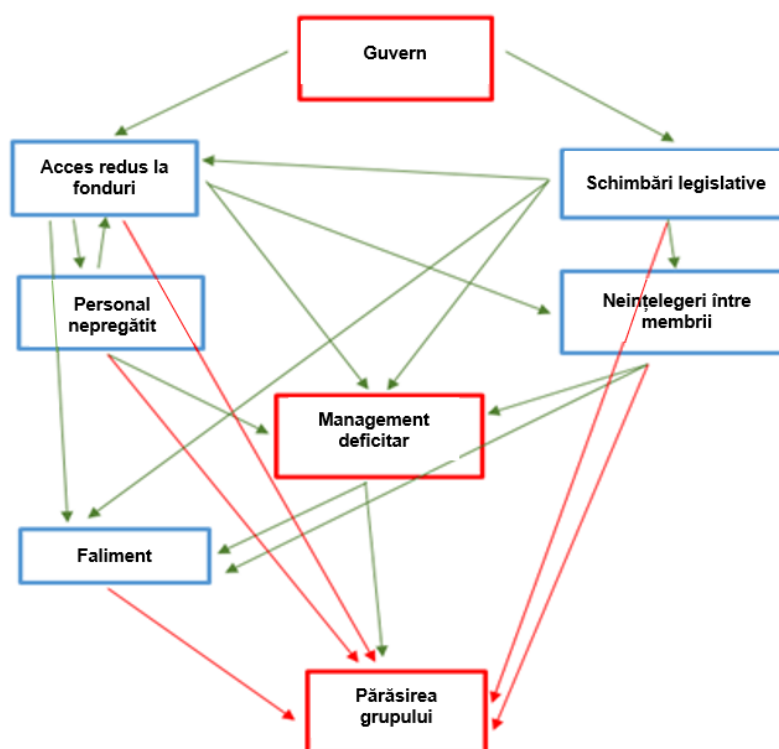

Figura nr. 3.4. Modelul factorilor care afectează integritatea grupurilor de producători

Sursa: Elaborat de autor [7]

Ipoteza conform căreia deficitul fondurilor deținute, alături de ceilalți factori, au generat datoriile a fostă luată în considerare în cadrul studiului. Termenul de faliment a fost definit cu acest scop, termen care a fost inclus în model.

Modelul conceptual al factorilor implicați, cât și organismele reprezentative ce legiferează acești factori, au fost prezentate în cadrul figurii nr. 3.4.

3.1.3. Calibrarea datelor

Studiul s-a realizat la nivelul Regiunii de Sud-Est a României, recunoscută pentru potențialul agricol important, relieful de câmpie, rețeau hidrografică bogată, Delta Dunării și deschiderea la Marea Neagră [11] (după cum a fost reprezentat grafic în figura nr. 3.5).

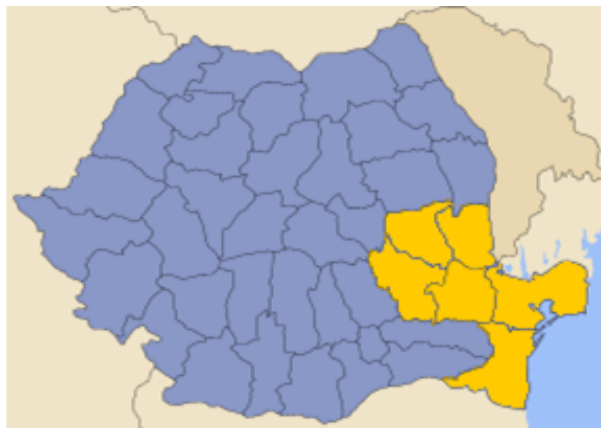

Figura nr. 3.5. Locația studiului de caz - Regiunea de dezvoltare Sud-Est a României

Sursa: preluat [12]

Cercetarea s-a desfășurat pe un eșantion de 16 foști membri ai unor grupuri de producători, care în perioada 2011-2018 au renunțat la această formă de organizare [13].

S-a procedat la contactarea telefonică a reprezentanților acestor grupuri pentru a determina modul în care factorii identificați în cadrul modelului conceptual au influențat decizia lor de a se retrage din grupul de producători. Respondenții au fost îndrumați să cuprindă în cadrul răspunsului lor o evaluare a influenței fiecărui factor cu ajutorul Scalei Likert de cinci puncte, prezentată în cadrul tabelului nr. 3.1. În același timp, respondenții au fost încurajați să precizeze dacă au mai fost influențați și de alți factori decât cei identificați de autor.

3.1.4. Procesul de calibrare

Pe lângă identificarea condițiilor unice solicitate, fsQCA identifică și combinații de condiții necesare. Plecând de la această premisă, s-au utilizat seturile de calibrare Fuzzy, pentru a determina influența și legătura factorilor inhibitori în menținerea grupurilor de producători.

Fiecare factor a fost punctat cu valori cuprinse între 0 și 1 [14], în funcție de răspunsurile oferite de intervievați.

Scala utilizată pentru calibrarea factorilor inhibitori este reprezentată în cadrul tabelului 3.1.

Tabelul nr. 3.1. Scala de calibrare

Scală	Valorile seturilor Fuzzy
Influență puternică	1
Influență semnificativă	0,75
Influență medie	0,5
Influență ne semnificativă	0,25
Neinfluențabil	0

Sursa: Elaborat de autor [7]

Prin intermediul softului fsQCA s-a creat o nouă variabilă denumită „renunțare la cooperare”, care a fost prezentată în tabelul nr. 3.2, obținută prin compilarea condițiilor din modelul conceptual: **Renunțare la cooperare** = fuzzyand (faliment, neînțelegeri între membrii, acces redus la fonduri, schimbări legislative, personal nepregătit).

Tabelul nr. 3.2. Calibrarea variabilelor

Caz	Faliment	Neînțelegeri între membrii	Acces redus la fonduri	Schimbări legislative	Personal nepregătit	Părăsire grup	Renunțare la cooperare
1	0,25	1	0,75	0,75	0,25	1	0,25
2	0,25	1	1	1	1	1	0,25
3	0	0,5	0,75	0,75	0,25	1	0
4	0	0	0,75	0,25	0	1	0
5	0	0,5	0,5	0,75	0,5	1	0
6	1	0,75	0,25	0,25	0,25	1	0,25
7	0	0,25	0,75	0,75	0,75	1	0
8	0	0,25	1	0,25	0,25	1	0
9	0	0	1	1	0	1	0
10	0,25	0,75	0,75	0,75	0,5	1	0,25
11	1	0	0	0,25	0	1	0
12	0	1	1	1	0,5	1	0
13	0	0	1	1	0	1	0
14	0	0	0,5	0,75	0	1	0
15	0	0	0,75	0,25	0,25	1	0
16	0	0	1	0,5	0	1	0

Sursa: Procesat de autor cu softul fsQCA 3 [7]

3.1.5. Constatări

În partea incipientă a analizei, s-a studiat dacă condițiile cauzale identificate sunt necesare și suficiente pentru obținerea rezultatului, respectiv părăsirea grupului de producători. În această analiză trebuie precizat faptul că este necesară prezența cauzei pentru a produce rezultatul, dar prezența cauzei nu asigură întotdeauna prezența rezultatului [15].

Următorul pas a fost efectuarea unei analize a suficienței, care a determinat măsura consistenței, ce trebuie să fie mai mare de 0,75 [9]. Suficiența este atunci când cauza (X) poate produce rezultatul (Y), dar rezultatul poate fi produs și de alte cauze [15].

Măsurarea necesității și a suficienței s-au efectuat prin intermediul tabelului de adevăr (tabelul nr. 3.3) și prin reprezentarea grafică evidențiată în cadrul figurii nr. 3.6. Conform reprezentării grafice a cazurilor, în graficul XY Plot rezultă că toate condițiile supuse analizei sunt necesare și suficiente prin poziționarea acestora deasupra diagonalei graficului.

Scorul de consistență este 1, în timp ce scorul de acoperire este de 0,0625. Aceste scoruri implică faptul că distribuția seturilor fuzzy este în mare măsură în concordanță cu afirmația conform căreia „renunțarea la cooperare” este un subset al rezultatului (părăsirea grupului).

Tabelul nr. 3.3. Analiza tabelului adevărului pentru eșantionul de cercetare

Faliment	Neînțelegeri între membrii	Acces redus la fonduri	Schimbări legislative	Personal nepregătit	Număr	Părăsire grup	Raw Consist.	PRI Consist.	SYM Consist
0	0	1	0	0	3	1	1	1	1
0	0	1	1	0	2	1	1	1	1
1	0	0	0	0	1	1	1	1	1
1	1	0	0	0	1	1	1	1	1
0	1	1	1	0	1	1	1	1	1
0	0	1	1	1	1	1	1	1	1
0	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Notă: PRI, reducerea proporțională a consistenței; SYM, consistență simetrică.

Sursa: Procesat de autor cu softul fsQCA 3 [7]

Cercetătorii explică formulele cauzale folosind un „tabel al adevărului” [16]. Rândurile din tabelul de adevăr prezintă toate combinațiile logice ale condițiilor cauzale (egale cu 2^x , unde x este egal numărul de condiții cauzale).

Tabelul adevărului este numărul de cazuri care sunt implicate în realizarea combinației cauzale. Cu alte cuvinte, conform lui Ragin [17], „tabelul adevărului elaborează și formalizează una dintre analizele cheie, strategiile de cercetare comparativă – examinarea cazurilor specifice de comunicare, combinații de condiții cauzale, pentru a vedea dacă au aceleași rezultate”.

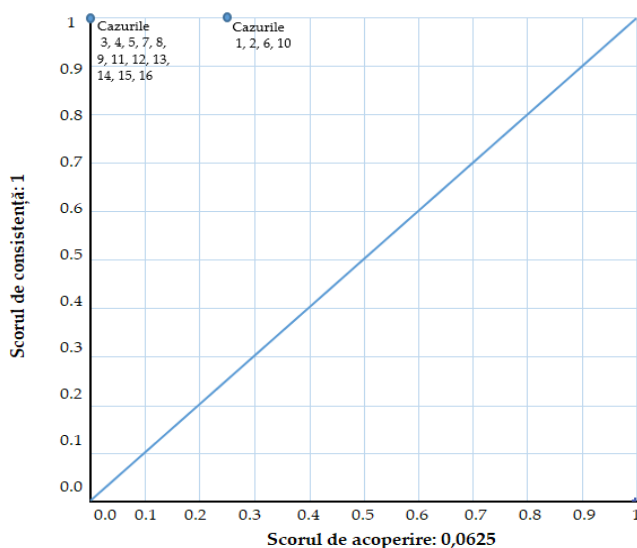

Figura nr. 3.6. Distribuția cazurilor în graficul XY

Sursa: Procesat de autor cu softul fsQCA 3 [7].

Tabelul de adevăr reprezintă principalul instrument pentru înțelegerea relațiilor cauzale. Din momentul în care se elaborează tabelul de adevăr, combinațiile cauzale sunt analizate prin intermediul celor doi factori: consistență și acoperire [14]. Au fost identificate șapte configurații ce au fost prezentate în cadrul Tabelului nr. 3.3.

Coerența este gradul în care datele susțin afirmațiile teoretice consacrate de către cercetător (adică necesitatea sau suficiența). Pentru suficiență, consecvență, a indicat gradul în care o cauză (sau o formulă cauzală) este de fapt un subgrup al rezultatului [9]. După rularea algoritmului Quine-McCluskey (~ faliment * acces slab la fonduri * cadru legislativ), a fost generată soluția complexă prezentată în cadrul tabelului nr. 3.4:

Tabelul nr. 3.4. Soluție complexă

Soluția complexă	Acoperirea rândului	Acoperirea unică	Consistență
~faliment * acces redus la fonduri * schimbări legislative	0.5625	0.21875	1
~ faliment * acces redus la fonduri * schimbări legislative *~personal nepregătit	0.125	0.09375	1
~faliment *~ neînțelegeri între membrii * acces redus la fonduri *~personal nepregătit	0.453125	0.125	1
Acoperirea soluției: 0.78125			
Consistența soluției: 1			

Sursa: Procesat de autor cu softul fsQCA 3.0 [7].

Combinăția între un nivel scăzut al falimentului și nivelul ridicat al slabei accesări a fondurilor nerambursabile, coroborate cu instabilități privind cadrul legislativ, reprezintă o condiție

necesară pentru ca un individ să renunțe la apartenența la grup. Influența acestei condiții asupra rezultatului este prezentată în cadrul Tabelului nr. 3.5.

Tabelul nr. 3.5. Analiza condițiilor necesare

Rezultat: Părăsirea grupului		
Condiții testate	Consistență	Acoperirea
~ faliment + acces redus la fonduri +l schimbări legislative	0.875000	1.000000

Sursa: Procesat de autor cu softul fsQCA 3.0 [7].

Condiția testată relevă că, într-un mediu în care accesul ridicat la finanțare nu poate fi asigurat și există modificări legislative legate de criteriile de accesare, membrii grupurilor de producători renunță la activitățile comune. Factorul de faliment la nivel negativ relevă că acest element nu are nicio influență semnificativă. Un nivel ridicat de faliment ar duce nu numai la părăsirea statutului de grup de producători, ci la abandonarea activităților agricole. După cum au declarat Ertimur și Venkatesh [18], cheia unei cooperări viabile este gradul de performanță al acțiunilor și rentabilitatea acestora.

Întrucât literatura specifică domeniului se ocupă în principal de factorii care sprijină constituirea de forme asociative, prezentul studiu urmărește completarea literaturii cu factori inhibitori care determină retragerea din formele asociative. Acești factori sunt în antiteză cu cei care sprijină asocierea. Opinia noastră este similară cu cea exprimată de Hernández-Espallardo et al. [19], conform căreia membrii unei asociații rămân uniți atâta timp cât cooperarea le oferă mai multe avantaje decât activitatea individuală.

3.2. Bune practici pentru constituirea unei cooperative agricole

Având în vedere dependența ridicată a pieței autohtone de importul produselor alimentare manifestată mai ales în ultimii ani, se impune definirea legislației și a unor politici guvernamentale sustenabile în sprijinul producătorilor locali [20]. Măsurile trebuie să vizeze protejarea resurselor naturale și sociale, pentru ca fermierii naționali să-și poată desfășura corespunzător activitatea și să obțină o productivitate ridicată pe termen lung. [21, 22]. Aceste deziderate fac parte din obiectivele politicii de dezvoltare rurală la nivel european, cu efect direct atât asupra calității vieții locuitorilor din zonele vizate, cât și a activităților desfășurate de aceștia [23, 7].

Având în vedere obiectivul înființării în Regiunea de Dezvoltare Sud-Est a României a unor cooperative agricole competitive, care să ofere servicii de calitate membrilor acest studiu, este abordată problema dezvoltării atât de discrepante în condiții climatice și legislative asemănătoare. Trebuie menționat faptul că, în regiunea analizată, sunt înființate în prezent numeroase

cooperative agricole, care sunt inactice sau nu realizează profit. Conform acestor obiective, se urmărește obținerea răspunsului la următoarea întrebare:

Absența unei contribuții mai mari decât minimul reglementat de lege, a unui spațiu de colectare central, a unui manager specializat, a informațiilor despre posibilitățile cooperativei și a susținerii din partea membrilor sunt condiții suficiente și necesare pentru îndepărtarea de la principiul înființării unei cooperative agricole competitive?

Pentru studiul datelor, s-a utilizat analiza comparativă calitativă (QCA) asociată în cadrul literaturii de specialitate cu teoria seturilor. Utilizarea acestei metode este indicată în cercetările în care se dorește „evaluarea rezultatului empiric obținut cu QCA pe baza cunoștințelor teoretice existente” [24].

În prima parte a capitolului s-a evidențiat importanța cooperativelor agricole pentru dezvoltarea sustenabilă a mediului rural. În a doua secțiune s-a dezbătut problematica înființării cooperativelor agricole și prezentarea celor 5 condiții minime, care nu trebuie neglijate în prima etapă a înființării cooperativei. Secțiunea a 3-a este prezintă metodologia abordată și demonstrarea propozițiilor definite, prin utilizarea softului fsQCA. Ultimele două secțiuni sunt rezervate discuțiilor asupra rezultatelor studiului și dezvoltării concluziilor.

3.2.1. Dezvoltarea unor cooperative competitive

Coroborând prevederile ghidului cu literatura de specialitate într-o manieră empirică, s-au stabilit o serie de relații reciproce ce trebuie să existe în cadrul unei cooperative agricole (figura nr. 3.7).

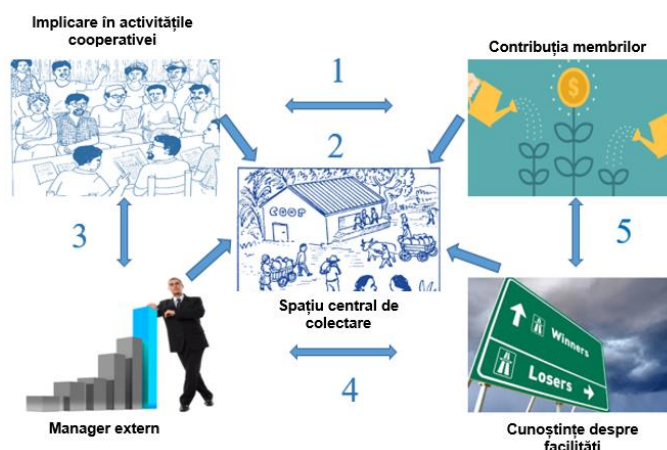

Figura nr. 3.7. Modelul fluxurilor minime ce conduc la funcționarea cooperativei

Sursă: Elaborat de autor [25]

În opinia lui Iliopoulos [26], cooperativele agricole tradiționale trebuie să se afle într-un continuu proces de dezvoltare, pentru a putea rezista pe piață și pentru a face față provocărilor și concurenței.

Acest proces este definit de Cook and Burrell [27] ca o luptă ciclică, cu o evoluție pe cinci faze distincte. Primele două faze sunt reprezentate de justificarea economică și proiectarea organizațională, definitorii pentru etapa de înființare a cooperativei. Următoarele două faze sunt caracteristice etapei de dezvoltare a cooperativei și a problemelor aferente. Ultima fază este reprezentată de alegerea reorganizării sau reproiectării activității, a conducerii și a strategiilor urmărite sau renunțarea la cooperare. În cadrul prezentului studiu, ne propunem să analizăm în principal primele două faze și impactul neîndeplinirii acestora asupra sustenabilității și competitivității cooperativei.

3.2.1.1. Coeziune grup-capital

Aceasta reprezintă etapa în care membrii au fost cooptați în cadrul cooperativei, au înțeles principiile de funcționare și aduc capital pentru acoperirea cheltuielilor de înființare. Această etapă reflectă crearea nucleului de bază [28]. Tot în această etapă cooperatorii trebuie să înțeleagă că participarea la cooperativă este o investiție pe termen mediu și lung, iar contribuția inițială trebuie suplimentată, coroborat cu întreținerea și dezvoltarea coeziunii grupului pentru o funcționare armonioasă a cooperativei. Aceeași opinie este exprimată și de Bercu [29], care atrage atenția asupra consolidării poziției fermierilor în lanțul alimentar, cu scopul combaterii practicilor comerciale neloiale.

Propoziția 1: Contribuția membrilor care se limitează doar la acoperirea capitalului minim reglementat de lege are impact asupra competitivității cooperativei.

3.2.1.2. Spațiul central de colectare

Pentru respectarea obiectivului cooperativei agricole de a obține prețuri mai bune decât prin comercializarea individuală sau imediată după recoltare, este importantă existența a cel puțin unui spațiu de colectare/depozitare a recoltei pentru vânzarea la prețuri avantajoase. Politica cooperativei în ceea ce privește vânzările trebuie bine adaptată pentru a se putea stabili prețul, condițiile în care sunt pregătiți să vândă și locul colectării [30].

În funcție de tipul produsului/produselor comercializate de cooperativă, spațiul de colectare trebuie să îndeplinească anumite particularități. Considerăm că este necesară existența unui spațiu adecvat pentru cântărirea, verificarea și ambalarea produselor.

Propoziția 2: Fără un spațiu de colectare adecvat, cooperativele nu pot să-și desfășoare în condiții optime activitatea.

3.2.1.3 Manager - cooperativă/membri

Managerul trebuie să gândească o strategie cât mai adecvată intereselor cooperativei. Un manager pregătit care reușește, în urma discuțiilor cu membrii și cu organele de conducere, să le explice, să-i facă să înțeleagă punctele forte ale strategiei sale și să-i determine să-l sprijine în atingerea obiectivelor, reprezintă cazul ideal. Însă, această misiune nu este una ușoară, considerând-o o funcție full-time ce nu poate fi realizată corespunzător de un membru al cooperativei, care este implicat și în activitatea de producție.

Statutul și procedurile organizaționale interne stabilesc principalele etape în luarea deciziilor și gestionarea responsabilităților [31].

Rolul managerului este esențial în buna funcționare a cooperativei. Kontogeorgos et al. [32] afirmă că, în cadrul cooperativelor tradiționale se constată o ineficiență a managementului datorită legăturii directe între cunoștințele și competențele managerului și nivelul de performanță, respectiv posibilitatea influențării nivelului de performanță în cooperative.

Propoziția 3: Fără externalizarea serviciilor de manager există riscul funcționării defectuoase a cooperativei

3.2.1.4. Transparență și educare

Managerul cooperativei este persoana care inițiază și dezvoltă încrederea inter-organizațională prin acțiuni clare, principii sănătoase și reguli stricte [33].

Principiul transparenței în cadrul cooperativelor este prezentat de van Dijk et al. [34] ca o necesitate a funcționării armonioase a organizației. Acesta afirmă că toți membrii trebuie să înțeleagă raționamentul din spatele tuturor deciziilor și că își pot exprima părerea fără rezerve.

Însă, pentru o înțelegerea completă a fenomenelor, beneficiilor și mecanismelor costurilor, fermierii trebuie să dețină o anumită experiență și un anumit nivel de educație [35].

Cooperativele sprijină educarea și instruirea membrilor, angajaților și managerilor cât și promovarea principiului cooperării în rândul comunității locale [36]. Considerăm că este necesară și autoeducarea având în vedere amploarea fenomenului cooperativ și importanța acestuia la nivelul pieței alimentare.

Propoziția 4: Fără a înțelege oportunitățile și obstacolele cu care se confruntă cooperativa, membrii nu pot sprijini dezvoltarea acesteia.

3.2.1.5. Sprijin membri – reciprocitate

Accederea la un grup se realizează pentru avantajele directe sau indirecte pe care le-ar oferi calitatea de membru [37].

Conform teoriei reciprocității, Kahan [38] afirmă că membrii vor fi dispuși să se implice în mod voluntar în acțiuni colective, dacă consideră că și ceilalți membrii fac același lucru. Manifestarea reciprocității conduce la dezvoltarea atât a încrederii și solidității grupului, cât și la consolidarea legăturilor economice și a acțiunilor colective [39, 34].

Propoziția 5: Fără participarea efectivă a tuturor membrilor, sustenabilitatea cooperativei este influențată negativ.

3.2.2. Metodologie

3.2.2.1. Eșantionul ales

Studiul s-a desfășurat la nivelul cooperativelor agricole de ordin II, ce sunt înregistrate în Regiunea de Sud-Est a României. Conform Legii 566/2004, cooperativele agricole de ordin II sunt persoane juridice care au în componența lor membri persoane fizice și sau/juridice.

Au fost alese cooperativele agricole de ordin II deoarece autorii au considerat importantă pentru prezentul studiu experiența membrilor în propriile societăți comerciale.

Pe baza informațiilor publice identificate pe site-ul Ministerului de Finanțe Publice (MFP) și ale Oficiului National al Registrului Comerțului (ONRC), s-a procedat la contactarea telefonică a reprezentanților cooperativelor (tabelul nr. 3.6).

Tabelul nr. 3.6. Cooperative agricole de grad II în Regiunea de Sud-Est (2007-2019)

Perioada	Cooperative de grad II înființate	Cooperative grad II fără bilanț sau CA=0 (ultimii 3 ani)	Cooperative grad II fără bilanț/CA=0 (2018)
2007-2010	19	12	15
2011-2014	12	4	6
2015-2017	18	1	3
2018-2019	26	-	20
TOTAL	75	17	44

Sursa: Prelucrat de autor pe baza datelor publice de pe site-ul MFP și ONRC [25]

Pentru fundamentarea obiectivului lucrării, au fost selectate din cele 75 de cooperative de ordinul II înregistrate la nivelul regiunii studiate doar acele cooperative care au fost înființate în perioada 2007-2017 și care la nivelul anului 2018 au înregistrat cifra de afacere egală cu 0 sau nu au depus bilanț.

Din cele 24 de cooperative care satisfac cerințele prezentate în tabelul anterior, doar 20 au dorit să coopereze la completarea chestionarului (83% din eșantionul inițial). Cercetarea s-a realizat în două etape.

În prima etapă membrii cooperativelor au fost contactați telefonic și rugați să răspundă la întrebările chestionarului. Toate apelurile s-au desfășurat în prima parte a zilei, fiecare cu o durată cuprinsă între 5 și 8 minute, nu mai mult de 4 apeluri pe zi.

A doua etapă s-a desfășurat după centralizarea rezultatelor chestionarelor și a presupus un interviu telefonic semi structurat. Acest interviu a avut ca scop verificarea conformității răspunsurilor date în cazul chestionarului și aprofundarea / argumentarea aspectelor considerate de aceștia importante în constituirea și funcționarea unei cooperative. De această dată, durata convorbirii a variat între 5 și 25 de minute, fiind realizată în partea a doua a zilei, doar 2 apeluri pe zi. Nu au fost constatate diferențe de opinie față de chestionarul colectat în prima etapă. Studiul a fost realizat în perioada iulie-septembrie 2019.

3.2.2.2. Metode experimentale utilizate

Ragin [40] descrie QCA drept o tehnică de analiză ce îmbină atât metodologii calitative cât și cantitative. Această tehnică permite o analiză duală a cazurilor, realizată prin comparația acestora dar și prin detalierea complexității fiecărui caz, aplicată pe eșantioane mici și medii [41, 42].

În cazul prezentului demers științific, se dorește demonstrarea următorului aspect: în ce măsură absența unor combinații de factori duce la nerealizarea unui fenomen de interes. Pentru a realiza acest lucru, primul pas este efectuarea unei analize calitative riguroase pentru identificarea unor condiții/combinații de condiții ce se așteaptă să conducă la rezultat [43].

În urma acestei analize, au fost identificate următoarele condiții prezentate în cadrul tabelului nr. 3.7.

După definirea condițiilor, s-a procedat la realizarea unui chestionar ce a fost completat prin intermediul telefonului de membrii selectați la subcapitolul 3.2.2.1.

Tabelul nr. 3.7 Definierea condițiilor și a rezultatului

Condiția/ Rezultatul	Denumire	Ce se va testa	Codul	Explicație
Rezultat	Cooperativa sustenabilă	-	Sustenabilă	Cooperativa funcționează aducând beneficii membrilor și mediului rural
Condiții	Contribuția membrilor	Cuquantumul contribuției	Contribuție	Contribuția membrilor în faza de înființare a fost mai mare decât minimul prevăzut de lege

Condiția/ Rezultatul	Denumire	Ce se va testa	Codul	Explicație
Condiții	Spațiu central de colectare	Existența unui spațiu de colectare pus la dispoziție de membrii/ cumpărat/ construit	Colectare	Cooperativa a deținut un spațiu central de colectare a produselor
Condiții	Manager extern	Existența unui angajament cu un manager prin contract de munca/ prestări servicii, dacă a fost o activitate remunerată, cine îndeplinea atribuțiile managerului	Manager	A fost angajată o persoană ce avea doar atribuții de manager
Condiții	Cunoștințe despre facilități	Daca au fost prezentate membrilor facilitățile/ oportunități de care poate beneficia cooperative, au fost solicitate servicii de consultanta	Cunoștințe	Membrii cunosc schimbările / oportunitățile de care ar putea beneficia cooperativa
Condiții	Implicarea membrilor	Membrii sunt dispuși să investească, și-au însușit drepturile și obligațiile pe care le au	Implicare	Membrii se implica in activitatea cooperativei și ajută la dezvoltarea acesteia

Sursă: Elaborat de autor [25].

Aceștia au avut posibilitatea selectării răspunsurilor la întrebările chestionarului pe baza grilei prezentate în cadrul tabelului 3.7. Evaluarea răspunsurilor s-a efectuat prin intermediul unei scale de 4 valori:

- dezacord total (TD),
- mai mult dezacord decât acord (D>A),
- mai mult acord decât dezacord (A>D)
- acord total (TA).

Tabelul nr. 3.8. Grila de evaluare a răspunsurilor

Condiția/ Rezultatul	Code	Ce se va testa	Grila	Scala
Rezultat	Sustenabilă	-	-	
Condiții	Contribuție	Cuquantumul contribuției	La nivel minim Intre 20-300 euro peste nivel/membru Intre 300-1000 euro peste nivel/membru Peste 1000 euro/membru	TD D>A A>D TA
Condiții	Colectare	Existența unui spațiu de colectare pus la dispoziție de membrii/ cumpărat/ construit	Nu exista spațiu de colectare Spațiul de colectare este folosit si de alte organizații ce nu au legătură cu cooperativa Existența unui spațiu de colectare și este utilizat exclusiv de cooperativa dar fără dotări Existența unui spațiu de colectare și este utilizat exclusiv de cooperativa cu toate dotările necesare funcționarii	TD D>A A>D TA
Condiții	Manager	Existența unui angajament cu un manager prin contract de munca/ prestări servicii, dacă a fost o activitate remunerată, cine îndeplinea atribuțiile managerului	Managerul este si președintele cooperativei și nu este remunerat pentru activitatea de manager O altă persona din cadrul cooperativei deține funcția de manager fără a fi remunerat A fost angajat manager o persoana din exterior fără experiență	TD D>A A>D TA

Condiția/Rezultatul	Code	Ce se va testa	Grila	Scala
			A fost angajat manager o persoana din exteriorul organizației cu experiență	
Condiții	Cunoștințe	Daca au fost prezentate membrilor facilitățile/ oportunități de care poate beneficia cooperative, au fost solicitate servicii de consultanta	Membri nu dețin informații Membrii dețin puține informații O mare parte din membrii dețin informații Toți membrii dețin informații suficiente	TD D>A A>D TA
Rezultat	Implicare	Membrii sunt dispuși sa investească, si-au însușit drepturile și obligațiile pe care le au	Membrii nu se implica in activitate Mai mult nu se implica decât se implica Mai mult se implica decât nu se implica Implicare totala	TD D>A A>D TA

Sursă: Elaborat de autor [25].

Utilizând scala din tabelul nr. 3.8 cazurile au primit următoarele scoruri de membru: 0 (dezacord total), 0,33 (mai mulți dezacord decât acord), de 0,67 (mai mult acord decât dezacord) și; 1 (acord total) proces numit calibrare.

3.2.2.3. Calibrarea datelor

Calibrarea datelor s-a efectuat în 3 etape. Prima etapă a fost analiza datelor obținute prin chestionar cu datele obținute din interviuri. Această analiză a avut drept scop verificarea eventualelor necorelări între datele completate în chestionar și explicațiile argumentate din cadrul interviului.

A doua etapă a procesului a fost compararea datelor colectate cu literatura de specialitate și experiența autorilor.

Ultima etapa a fost procesul efectiv de calibrare. În urma observațiilor și analizelor anterioare, s-a considerat oportună alegerea unei scale de 4 valori (a se vedea tabelul nr. 3.8.

După efectuarea calibrării date au fost prezentate în cadrul tabelului nr. 3.9.

Tabelul nr. 3.9. Calibrarea datelor utilizate în cercetare

Caz	Contribuție	Colectare	Manager	Cunoștințe	Implicare	Sustenabilă
1	0	0	0	1	0	0
2	0.33	0	1	1	0.67	0
3	0.33	1	0	1	0.33	0
4	0	0	0	0	0	0
5	0	0	1	1	0.33	0
6	0.33	0	0	1	0.33	0
7	0	0	0	0	0	0
8	0	0	0	1	0.33	0
9	0	0	0	0	0.33	0

Caz	Contribuție	Colectare	Manager	Cunoștințe	Implicare	Sustenabilă
10	0.33	1	0	0	0	0
11	1	0	0	0	0.67	0
12	0	0	0	0	0.33	0
13	0	0	0	1	0	0
14	0	0	1	1	0	0
15	0	0	0	0	0	0
16	0	0	0	0	0	0
17	0	0	0	0	0.67	0
18	0	0	0	0	0	0
19	0	0	0	1	0	0
20	0	0	0	1	0	0

Sursa: Procesat de autor cu softul fsQCA 3.0 [25].

3.2.2.4. Analiza datelor

După efectuarea procesului de calibrare următorul pas este identificarea condițiilor sau a combinațiilor de condiții care sunt necesare și/sau suficiente pentru producerea rezultatului [43].

În primul rând, a fost testată necesitatea fiecărei condiții cauzale. Conform lui Schneider & Wagemann [24], valorile peste 0.9 arată faptul că prezența unei condiții este indispensabilă pentru producerea rezultatului. Analizând tabelul nr. 3.10, se observă că doar ~Contribuția și ~Colectarea îndeplinesc în mod individual acest prag. Fără aceste condiții nu se poate produce rezultatul, fapt ce este confirmat de literatura de specialitate. Fără contribuție, cooperativa nu se poate înființa, deci nu poate deveni sustenabilă. Fără un centru de colectare pentru efectuarea cântării, verificării calității produselor, ambalare, depozitare, activitatea cooperativei nu se poate desfășura.

Tabelul nr. 3.10. Analiza condițiilor necesare. Variabilă de rezultat: ~ Sustenabil

Analiza necesității	Consistență	Acoperire	Rezultat
~Contribuție	0.934000	1.000000	~Sustenabil
~Colectare	0.900000	1.000000	
~Manager	0.800000	1.000000	
~Cunoștințe	0.500000	1.000000	
~Implicare	0.800500	1.000000	

Sursa: Procesat de autor cu softul fsQCA 3.0 [25].

Având în vedere că doar doi dintre factorii satisfac condițiile de necesitate, s-a procedat la testarea suficienței prin intermediul tabelului de adevăr.

Tabelul de adevăr este instrumentul cu ajutorul căruia se determină condițiile care sunt suficiente pentru rezultat [15] și care reprezintă prezentarea tuturor combinațiilor logice de condiții. Fiecare dintre condiții este analizată din perspectiva prezenței sau absenței acesteia [24].

Numărul de rânduri ale tabelului de adevăr se determină pe baza expresiei $2k$ unde k reprezintă numărul de condiții iar 2 absența sau prezența condițiilor [40].

În cadrul prezentei lucrări, verificarea suficienței s-a efectuat prin testarea în cadrul tabelului de adevăr a absenței condițiilor ce conduc la absența rezultatului (tabelul nr. 3.11).

Tabelul nr. 3.11. Analiza tabelului de adevăr pentru eșantionul de cercetare.

Contribuție	Colectare	Manager	Cunoștințe	Implicare	Număr	~Sustenabil	Raw Consist.	PRI Consist.	SYM Consist
0	0	0	0	0	7	1	1	1	1
0	0	0	1	0	5	1	1	1	1
0	0	1	1	0	3	1	1	1	1
0	0	0	0	1	2	1	1	1	1
0	1	0	0	0	1	1	1	1	1
0	1	0	1	0	1	1	1	1	1
0	0	1	1	1	1	1	1	1	1

Sursa: Procesat de autor cu softul fsQCA 3.0 [25].

Tabelul 3.11 a fost obținut prin impunerea unui prag standard al consistenței. Pragul utilizat a fost de 0.9. După reducerea pragului, configurația tabelului de adevăr, așa cum arată coloana „Număr”, a păstrat toate cele 20 de cazuri supuse analizei.

Prin studierea coloanei „număr” se poate observa numărul de cazuri cu o anumită configurație. La 7 dintre cazuri nu se înregistrează valori de 1 la nici una dintre condițiile cauzale. În cinci dintre cazuri se dețin informații despre posibilitățile de dezvoltare, dar doar atât. Deținerea informațiilor despre avantajele cooperativei reprezintă un factor ce trebuie avut în vedere în perioada în care se dorește înființarea cooperativei și ulterior dezvoltat, dar așa cum putem observa acesta nu se regăsește în multe din cazurile acestor cooperative ce sunt înființate și ar trebui să fi adus beneficii membrilor în ultimii ani.

Coloana „Raw consistency” reprezintă demonstrația faptului că respectivele configurații sunt condiții suficiente pentru producerea rezultatului.

3.2.3. Constatări

După analizarea tabelului de adevăr cu ajutorul softului fsQCA, s-a efectuat o analiză standard pentru generarea soluției intermediare. Această analiză a pornit de la premisa studiului conform căreia dacă nici una dintre condiții nu este prezentă nu se produce rezultatul. Rezultatele analizei standard și implicit generarea soluției complexe au fost prezentate în cadrul tabelului nr. 3.12.

Tabelul nr. 3.12. Soluția intermediară și soluția complexă

Model: \sim Sustenabil = f(Contribuție, Colectare, Manager, Cunoștințe, Implicare)			
Algoritm: Quine-McCluskey			
Ipoteza: \sim Contribuție (absent), \sim Colectare (absent), \sim Manager (absent), \sim Cunoștințe (absent), \sim Implicare (absent)			
Soluțiile complexe	Acoperire a rândului	Acoperirea unică	Consistență
\sim Contribuție * \sim Manager* \sim Implicare	0.634	0.284	1
\sim Contribuție * \sim Colectare * \sim Manager* \sim Cunoștințe	0.45	0.1	1
\sim Contribuție * \sim Colectare *Manager* Cunoștințe	0.1835	0.1835	1
Acoperirea soluției: 0.9175			
Consistența soluției: 1			

Sursa: Procesat de autor cu softul fsQCA 3.0 [25].

Soluția complexă este formată din 3 configurații. Pentru a discuta cele 3 configurații trebuie mai întâi explicată semnificația termenilor acoperirea rândului, acoperirea unică și acoperirea soluției. Acoperirea rândului arată cât de mult din rezultat este explicat de o singură soluție pe când acoperirea unică arată cât de mult din rezultat este explicat de fiecare termen al soluției în mod individual. Acoperirea soluției reliefând acoperirea totală a soluțiilor [41].

Prima configurație este reprezentată de un nivel negativ al contribuției, în cazul de față însemnând limitarea la capitalul reglementat de lege, urmată de neexternalizarea funcției de manager și deținerea simultană a mai multor funcții în cadrul cooperativei și o implicare redusă a membrilor în cooperativă. Aceasta reprezintă una din „soluțiile” ce conduc la nefuncționarea cooperativei.

În cadrul celei de-a doua configurații observăm aceiași doi factori respectiv nivel redus al contribuției și lipsa unei persoane ce asigură doar partea de management urmată de lipsa unui spațiu de colectare central și lipsa informațiilor despre posibilitățile de dezvoltare a cooperativei. Fără a deține informații despre cum se gestionează o cooperativă punem sub semnul întrebării și calitatea implicării lor, acolo unde există.

Configurația numărul 3 cu o acoperire de doar 0.1835 ne prezintă faptul că influența managerului nu poate acoperi lipsa de contribuție peste nivelul minim stabilit de lege și absența unui spațiu de colectare.

Fără a deține instrumentele de finanțare managerul/președintele nu poate demara nici o acțiune, nu are un spațiu central de colectare și îi este greu să determine implicarea membrilor.

În cadrul figurii nr. 3.8 s-a efectuat o analiză a condițiilor de necesitate și suficiență îndeplinite de soluția \sim Contribuție* \sim Manager* \sim Implicare.

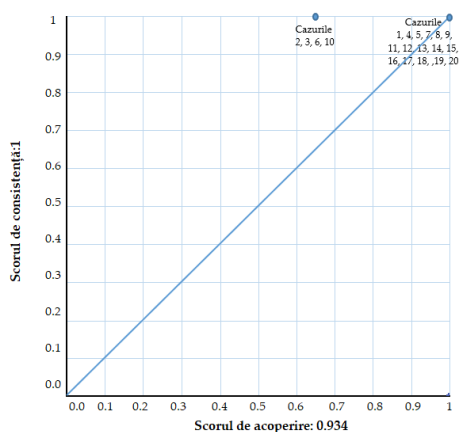

Figura nr. 3.8. Distribuția cazurilor în graficul XY Plot

Sursa: Procesat de autor cu softul fsQCA 3.0 [25].

Analiza graficului XY plot oferă mai multe beneficii. În primul rând, în funcție de poziționarea față de diagonala principală se determină dacă o condiție este necesară sau suficientă.

Nerespectarea celor 5 afirmații demonstrate în cadrul prezentului studiu conduce implicit la nerespectarea principiilor cooperatiste.

De exemplu, absența condițiilor cauzale „Contribuție” și „Implicare” conduce la încălcarea principiului participării economice și principiul asocierii voluntare și deschise. Aceste principii conturează implicarea membrilor la nivelul cooperativei.

Absența condiției „Cunoștințe” încalcă principiului educării, instruirii și informării membrilor, conform căruia cooperativa trebuie să asigure educarea și instruirea membrilor și a personalului în vederea dezvoltării cooperativei.

Condiția cauzală „Manager” este reglementată la art. 31 din legea 566/2004 actualizată, în care prezintă importanța angajării unui director executiv prin concurs. Acesta, spre deosebire de președinte, nu este membru al cooperativei și este angajat pe baza abilităților și cunoștințelor.

Condiția „Colectare”, deși nu este definită în mod explicit în lege, conduce, prin absența ei, la imposibilitatea realizării în condiții optime a activității cooperativei.

3.3. Concluzii parțiale la capitolul 3

Practicarea unei politici ce sprijină formele asociative, atât la nivelul Uniunii Europene cât și la nivel național, a cultivat în rândul producătorilor dorința de cooperare.

Nevoia unei asemenea schimbări a fost înțeleasă de unii producători care au aderat la o asemenea formă de asociere cu scopul reducerii costurilor și a riscurilor și creșterea vizibilității pe piața agroalimentară.

În urma studiului efectuat, s-a demonstrat că factorii ce sunt direct influențați de politicile guvernamentale au determinat retragerea unui număr relativ mare de producători din grupurile de producători în regiunea studiată.

În România, prin schimbările aduse cadrului de finanțare a grupurilor de producători și limitarea finanțării, raportate la producția comercializată, au reprezentat impedimente în calea dezvoltării. Activând pe o piață fluctuantă, influențată de factori precum instabilitate politică, birocrație ridicată, lipsa unor piețe de desfacere adecvate, resursele limitate, au determinat apariția unui context macroeconomic ce a afectat puternic formele asociative ale producătorilor agricoli. Rezultatele studiului sprijină ipoteza unor politici neconforme dezvoltate la nivelul agriculturii cu influențe asupra producătorilor din zona studiată.

Importanța aplicării reformelor europene și adaptarea lor la nevoile agriculturii românești prin sprijinirea pieței de desfacerii și dezvoltarea fermelor competitive este prezentată și de Popescu et al. [28], care afirmă că aceste acțiuni reprezintă importante măsuri de sprijin ale fermelor mici și mijlocii.

Prin intermediul studiului din subcapitolul 3.2 s-a evidențiat faptul că numărul cooperativelor agricole înregistrate nu se transpune în evoluția agriculturii românești. Deși sunt și cooperative de succes care au depășit orice barieră și aduc beneficii atât membrilor cât și comunității locale, un număr mare de cooperative din România au abandonat activitatea colectivă și au revenit la activitatea desfășurată în mod individual. Un proiect finanțat prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 denumit „Servicii de consiliere pentru înființarea și dezvoltarea formelor asociative în agricultură” este în prezent în implementare în România, proiect care are ca obiectiv înființarea a 350 de cooperative agricole și a 8 grupuri de producători prin consiliere și suport acordate gratuit pentru producătorilor agricoli,

Atragem atenția asupra respectării celor 5 factori prezentați pe parcursul subcapitolul 3.2 pentru a nu se ajunge la un număr mare de cooperative, dar cu un impact social, economic și de mediu redus. Este necesară susținerea și promovarea atât de către instituțiile statului cât și de orice cetățean a cooperativelor agricole care nu de la scopul pentru care au fost create și ale căror rezultate se resimt atât prin prosperitatea membrilor, cât și prin impactul economic și social manifestat asupra comunității rurale.

Agricultura și fermierii din România au în continuare nevoie de asociere, „dar nu doar pe hârtie”, ci o asociere care să facă față condițiilor actuale de pe piață, generând plus valoare și beneficii membrilor [44]. O asociere trebuie să fie consolidată de dorința membrilor de a investi în comun pentru a depăși decalajul creat față de alte cooperative din alte state cu care sunt în directă competiție [45].

Capitolul IV. Performanța cooperativelor agricole din România

Într-o accepțiune extinsă, se poate afirma despre o entitate că este performantă atunci când aceasta își îndeplinește obiectivele stabilite cu costuri reduse și cu generare de valoare adăugată [46]. Atunci când se studiază performanța unei entități, trebuie luate în calcul concepte precum „economicitatea, eficiența și eficacitatea” [47].

Pornind de la abordările performanței cooperativelor agricole, atât din perspectiva literaturii de specialitate internaționale, cât și a experților din cadrul U.N.C.S.V., s-a studiat performanța cooperativelor agricole din România.

A fost elaborat un set de 5 propoziții de cercetare ce vor fi demonstrate în cadrul prezentului capitol.

P1: Cooperativele agricole îndeplinesc scopul pentru care au fost create;

P2: Activitatea cooperativei agricole nu influențează randamentul producției;

P3: Există limitări în ceea ce privește dezvoltarea cooperativelor agricole;

P4: O bună organizare reprezintă cheia prosperității pe termen mediu și lung a unei cooperative agricole;

P5: Cooperativele agricole aduc beneficii membrilor proporțional cu mărimea organizației;

Pentru demonstrarea propozițiilor studiului s-au utilizat atât metode de cercetare calitativă, cât și cantitativă.

4.1. Materiale și metode

Pe baza analizei financiare realizate în cadrul capitolului II, o cooperativă agricolă este considerată funcțională dacă desfășoară activitate prin intermediul cooperativei. Membrii trebuie să comercializeze cel puțin 50% din producția proprie. În alegerea eșantionului de studiu, s-a stabilit condiția ca cifra de afacere să fie de cel puțin 100.000 de lei. Această valoare a fost considerată un prag arbitrar minim de funcționare a cooperativei din România. La nivelul anului 2019, un număr de 212 de cooperative agricole îndeplineau această condiție.

S-a procedat la contactarea telefonică a reprezentanților cooperativelor agricole pentru realizarea interviului. După finalizarea interviului, din eșantionul inițial de 174 s-au selectat doar 96 de cooperative care respectau criteriul celor două exerciții financiare consecutive încheiate cu profit.

Pentru realizarea dezideratului propus, respectiv evaluarea performanțelor cooperativelor agricole, s-au utilizat o serie de metode cantitative și calitative. În același timp, au fost utilizate următoarele pachete software de statistică: SPSS 26 și Gretl.

Utilizarea acestor programe a fost necesară pentru fundamentarea unei percepții legate de activitatea cooperativelor agricole, folosind mai multe tipuri de date. Legătura între datele financiare ale cooperativelor și percepția conducerii asupra activității, ar trebui să fie convergente. Utilizarea metodei interviului a fost necesară pentru colectarea de informații cu scopul fundamentării celorlalte abordări.

Procedura de colectare și interpretare a rezultatelor a avut la bază planul de cercetare prezentat în cadrul figurii 4.1.

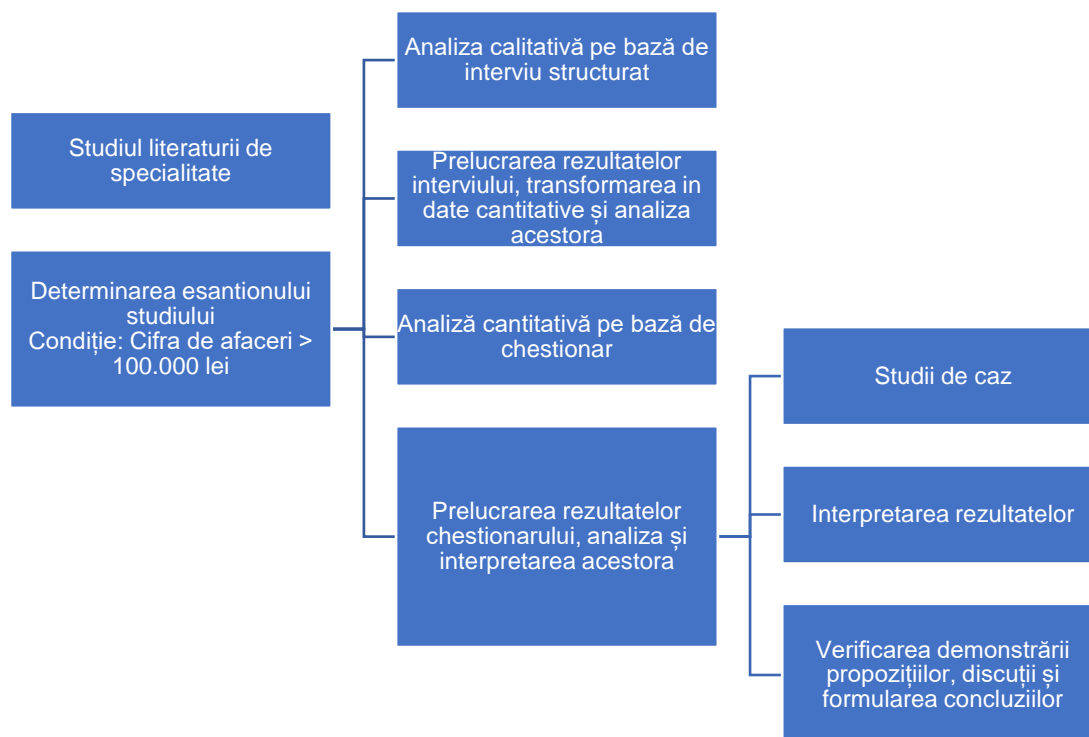

Figura nr. 4.1. Plan de cercetare.

Sursa: Elaborat de autor

4.2. Evaluarea eficienței afacerii

4.2.1. Analiza rezultatelor interviului prin transformare în date cantitative

În urma interviului, datele au fost centralizate și transformate în date cantitative. Acest proces presupune încadrarea fiecărui răspuns oferit într-o categorie de răspunsuri și calculul ponderilor pe sectoare și regiuni de activitate.

Prin intermediul primei întrebări, s-a urmărit realizarea unei sinteze a activităților realizate de cooperative pentru membrii săi. Această sinteză a fost prezentată în cadrul figurii nr. 4.3.

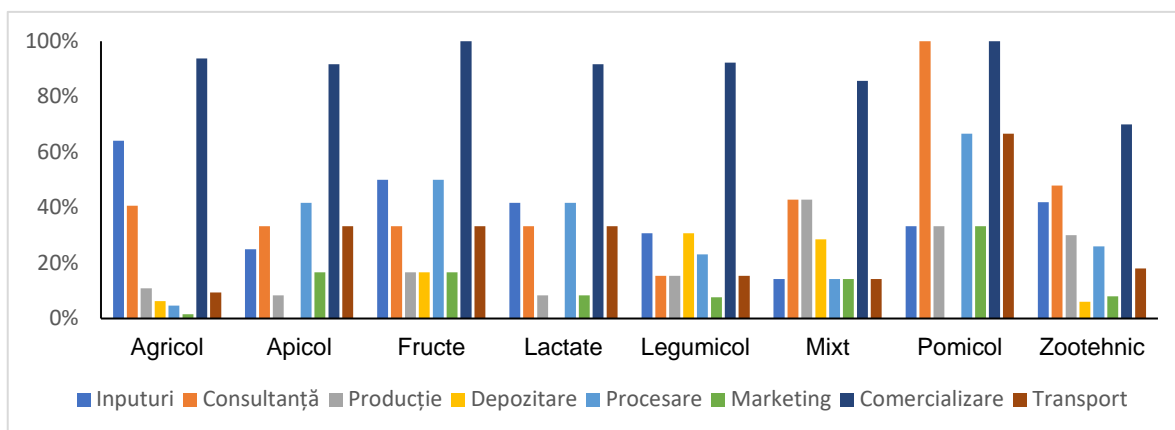

Figura nr. 4.3. Ponderea activităților cooperativelor pe sectoare de activitate

Sursa: Elaborat de autor

În cadrul indicatorului inputuri sunt incluse achiziția de: semințe, erbicide, fungicide, insecticide, îngrășăminte foliare, regulatori etc.

În cadrul indicatorului de consultanță au fost incluse activități precum: depunerea documentației la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, depunerea cererilor pentru calamități, a cererilor pentru sprijin de motorina, evidența contabilă a membrilor și serviciile de consultanță tehnică de specialitate.

Conform informațiilor obținute de la ONRC, din cele 174 de cooperative, 111 au declarat ca activitate principală producția agricolă. În urma centralizării rezultatelor interviurilor, se poate observa că orientarea activității cooperativelor spre producție se regăsește la mai puțin de 20% din cazuri.

Activitatea de comercializare a producției este regăsită în majoritatea sectoarelor în care activează cooperativele agricole. Interpretarea interviului reliefează faptul că rolul cooperativei în sectorul agricol este de a achiziționa inputuri, de a oferi consultanță și consiliere și de a negocia contracte avantajoase pentru vânzarea producției membrilor.

Activitatea de depozitare se regăsește cu o pondere considerabilă în special în sectorul fructelor și legumelor. Analiza evidențiază faptul că activitatea de procesare este prezentă în toate sectoarele cu excepția sectorului agricol. Prezența activității de marketing se înregistrează, de cele mai multe ori, acolo unde comercializarea se realizează sub un anumit brand.

În urma constatărilor făcute, o diagrama care să surprindă activitatea generală desfășurată de cooperativă a fost prezentată în cadrul figurii nr.4.4.

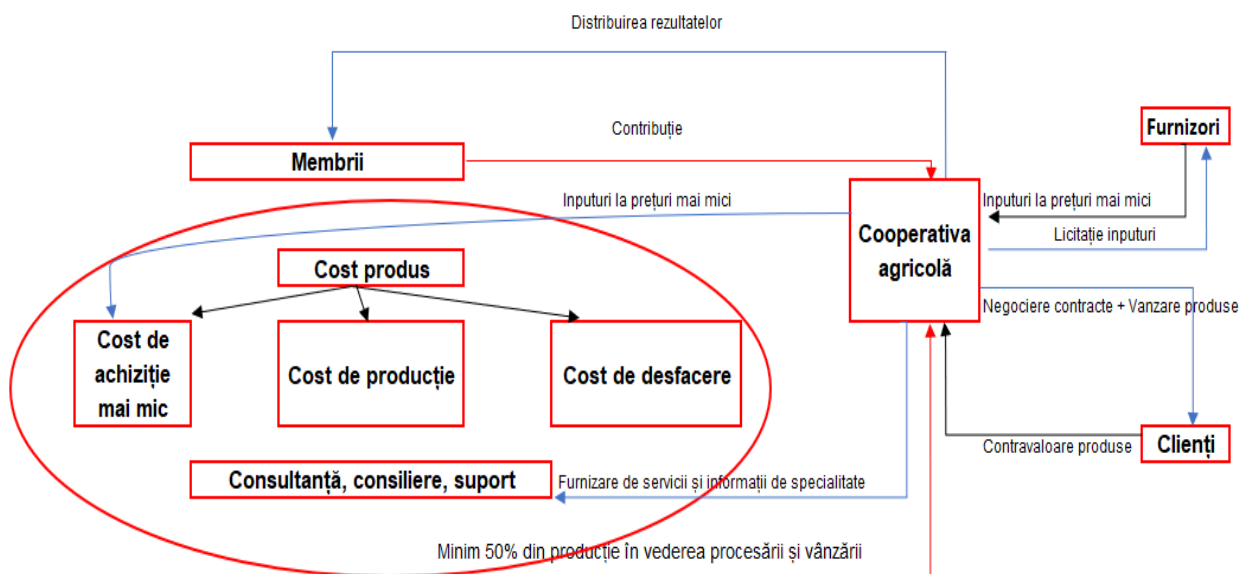

Figura nr. 4.4. Diagrama generală a activităților membrii-cooperativă agricolă

Sursa: Elaborat de autor

Randamentul producției este, în general, apropiat de producția medie înregistrată la nivelul țării [48], iar activitatea cooperativei nu influențează procesul de producție. Diferențe de +/- 0,5 t/ha se înregistrează între regiuni în sectorul agricol datorită nivelului diferit al precipitațiilor sau al adaptării soiurilor la condițiile pedoclimatice.

În ceea ce privește dezvoltarea cooperativelor ca rezultat al creșterii numărului de membri, 18% dintre respondenți nu consideră oportună extinderea. Motivele sunt reprezentate de o serie de experiențe neplăcute avute cu foștii membri. Structurile participative actuale ale cooperativelor înregistrează un randament crescut în ceea ce privește activitatea desfășurată, iar orice factor extern ar putea conduce la tensiuni în interiorul cooperativei.

Deși avantajele cooperării sunt evidențiate de rezultatele cooperativelor ce desfășoară activitate, se observă prezența manifestării reticenței fermierilor de a se asocia. Reticența față de asociere, manifestată adesea datorită confundării cooperativelor agricole cu vechile forme organizaționale de pe vremea comunismului, neîncrederea și individualismul reprezintă factori ce influențează comportamentul fermierilor vis a vis de asociere.

Prin accesarea la o formă asociativă, mulți agricultori simt că nu mai dețin controlul și nu se pot adapta activităților desfășurate conform regulamentului de funcționare. Exemplele negative în care membrii unor cooperative folosesc cooperativa în vederea obținerii intereselor individuale, în detrimentul interesului colectiv, au un ecou mai mare decât exemplele de succes, fapt ce alimentează și mai mult neîncrederea în formele asociative.

Mai mult decât atât, o parte dintre potențialii viitori membri apreciază că avantajele obținute prin intermediul cooperativei sunt mici comparativ cu efortul necesar.

4.2.2. Analiza rezultatelor chestionarului prin transformare în date cantitative

Scopul chestionarului a fost reprezentat de identificarea elementelor care au condus la succesul obținut de organizație și implicit contribuția acestora la bunăstarea membrilor. Din eșantionul de 174 de cooperative au fost selectate 96 de cooperative ce îndeplineau cumulativ, la nivelul anului 2019, cele două condiții: situații financiare pozitive: CA > 100.000 lei și desfășurarea activității în condiții de eficiență pe o perioadă de cel puțin doi ani.

Prima parte a chestionarului este reprezentată de informații generale despre forma asociativă: domeniul de activitate, județul de proveniență, poziția respondentului în cadrul organizației, cifra de afaceri, numărul de membri și starea formei asociative.

Partea a doua a chestionarului este structurată în 6 secțiuni, denumite sugestiv: *motivare, limitări, dezvoltare, organizare, succes, contribuție*. Fiecare dintre cele 6 părți are în componență un număr de 5 sau 6 întrebări pentru a surprinde cât mai bine situația fiecărei entități.

4.2.3. Economicitatea cooperativei în ce privește achiziția de inputuri. Studiu de caz

Întrucât datele privind costul achiziției de inputuri fac parte din categoria informațiilor confidențiale, ce nu se regăsesc în datele financiare publice, efectuarea unui studiu pentru un eșantion mare de cooperative este un deziderat greu de realizat. Pentru prelucrarea acestor date este nevoie de acces la documentele financiare ale cooperativei, aspect neacceptat de către participanții la chestionar. Având în vedere că la astfel de achiziții reducerea acordată variază în funcție de cantitatea comandată și de numărul variat al inputurilor utilizate, astfel de informații nu au putut fi obținute prin intermediul chestionarului.

Pentru aprecierea beneficiilor achiziționării în comun de inputuri au fost analizate un număr de 8 cooperative agricole ce activează în sectorul vegetal. Acestea administrează suprafețe cuprinse între 3.200 și 20.000 de ha

Prima etapă a abordării a fost reprezentată de analiza achizițiilor unui anumit produs în funcție de cantitatea cerută, cooperativă și preț de licitație comparativ cu prețul de listă. A fost ales un tip de erbicid care a fost achiziționat de toate cooperativele, iar rezultatele analizate au fost prezentate în cadrul figurii nr. 4.7.

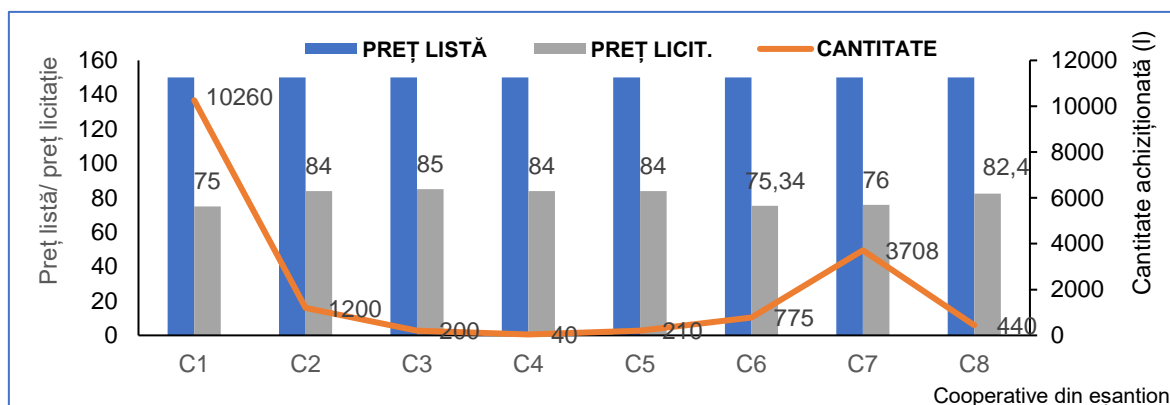

Figura nr. 4.7. Analiza prețurilor de achiziție ale erbicidului X

Sursa: Elaborat de autor

Se poate observa că prețul de licitație este influențat de cantitatea de produse achiziționată și de capacitatea cooperativei de a negocia cel mai bun preț.

A doua etapă a presupus efectuarea unei analize asupra unui număr de 50-60 de tranzacții realizate în anul 2020 de cooperativele agricole din eșantion. Au fost prezentate în cadrul figurilor nr. 4.8 - 4.10 discounturile primite de cooperative raportate la cantitatea achiziționată de erbicide, insecticide și fungicide.

În cadrul figurii 4.8, se poate observa că discountul primit nu respectă de fiecare dată o relație direct proporțională cu cantitatea solicitată. În cadrul tranzacției 10, de exemplu, pentru o cantitate de 200 l erbicid se obține un discount de 60%, iar pentru o cantitate de 3700 l discountul obținut este același în cadrul tranzacției 18. La polul opus, pentru o cantitate de 10.260 l s-a obținut un discount de 50%.

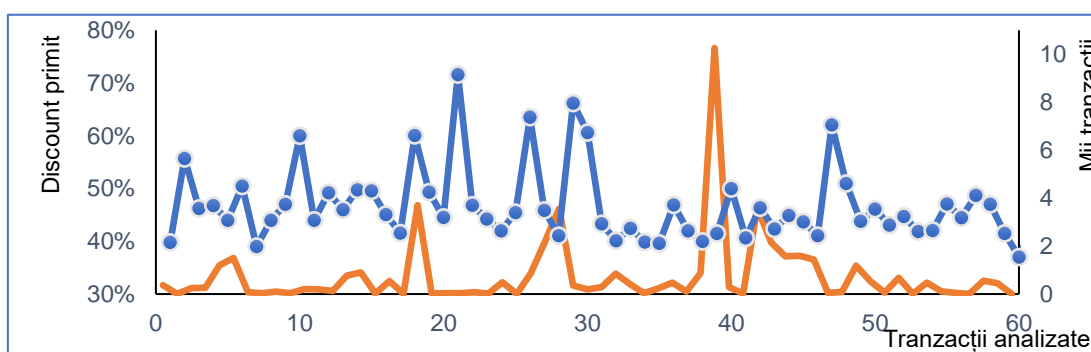

Figura nr. 4.8. Analiza discountului primit și a cantității de erbicidelor

Sursa: Elaborat de autor

Analizând tranzacțiile efectuate pentru achiziția de erbicide, plaja de valori a discountului este cuprinsă între 37% și 72%. Negocierile prețurilor de achiziție sunt influențate de capacitatea de negociere, notorietatea cooperativei și de numărul de tranzacții efectuate de cooperativă cu

distribuitorul respectiv. Cele 8 cooperative studiate sunt cunoscute drept cooperative cu o bună organizare și o vechime considerabilă în domeniu.

Discounturile primite pentru achiziția de insecticide, în urma analizării unui număr de 50 de tranzacții, se încadrează în intervalul 35%-61%. Sunt prezente aceleași fenomene manifestate în cadrul analizei erbicidelor.

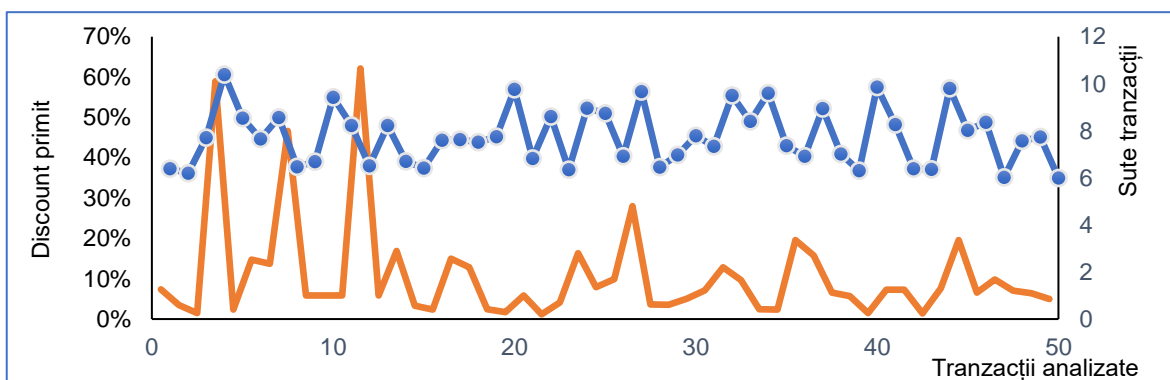

Figura nr. 4.9. Analiza discountului primit și a cantității de insecticide

Sursa: Elaborat de autor

În ceea ce privește achiziția de fungicide, studiarea a 50 de tranzacții relevă un interval al discountului de 35%-70%.

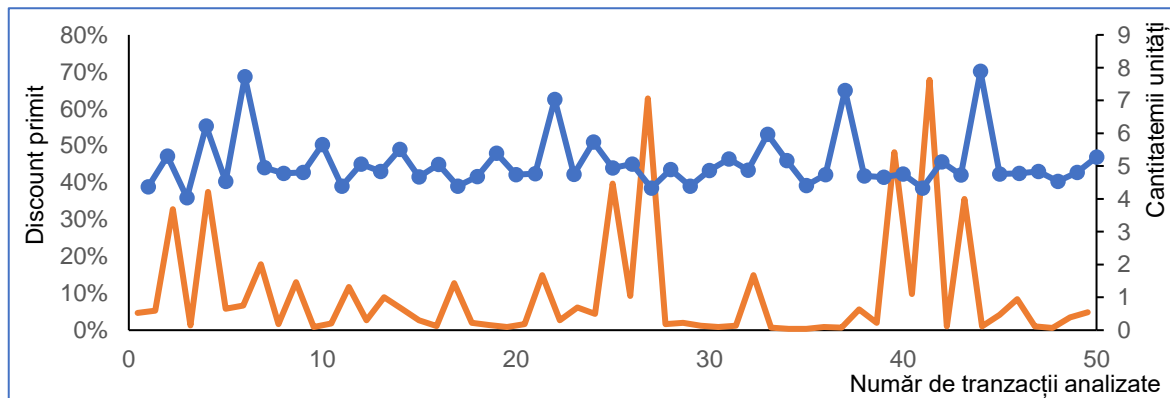

Figura nr. 4.10. Analiza discountului primit și a cantității de fungicide

Sursa: Elaborat de autor

Este important de menționat că în urma efectuării analizei s-a identificat un procent al eficacității în achiziția de inputuri cuprins între 35%-70%. Cu siguranță, aceste nivele diferă la cooperative mai mici, înființate de puțin timp, dar sunt benefice atâta timp cât sunt mai mari decât cele obținute în mod individual.

4.3. Evaluarea financiară a afacerii

În cadrul prezentului subcapitol, vom fi analizate din punct de vedere financiar două tipuri de abordări. Una se bazează pe metodele de evaluare a performanței financiare utilizate în literatura de specialitate, aplicată eșantionului care a răspuns la chestionar, iar a doua abordare vizează o simulare a beneficiilor fiscale obținute ca urmare a comercializării prin intermediul formei asociative.

4.3.1. Analiza performanței financiare

Performanța financiară se poate determina pe baza unor indicatori cantitativi în funcție de obiectul de activitate al entității. Cooperativele din România sunt de tip tradițional, urmărind asigurarea unor servicii cât mai bune, obținerea prețurilor scăzute pentru inputuri și maximizarea prețurilor vânzărilor.

Având în vedere cele prezentate, în determinarea performanței cooperativelor se va ține cont de maturitatea afacerii [49], calculată pe baza variația cifrei de afaceri și a activelor imobilizate.

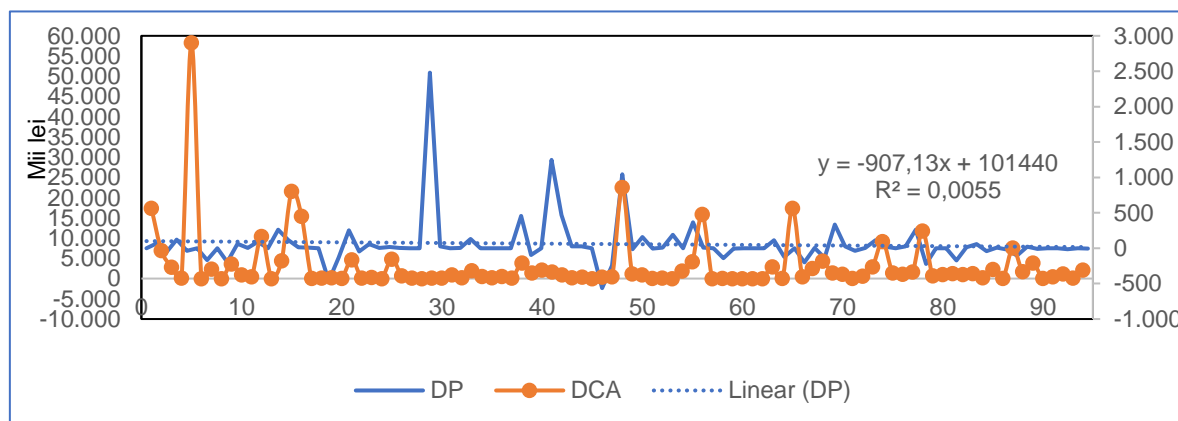

Figura nr. 4.11. Analiza variației în termeni absoluți a profitului și cifrei de afaceri (mii lei)

Sursa: Elaborat de autor

În cadrul figurii nr. 4.11, au fost prezentate variația profitului și a cifrei de afaceri înregistrată în anul 2019, comparativ cu cea din anul 2018.

Se observă o tendință de creștere generală la nivelul ambilor indicatori analizați.

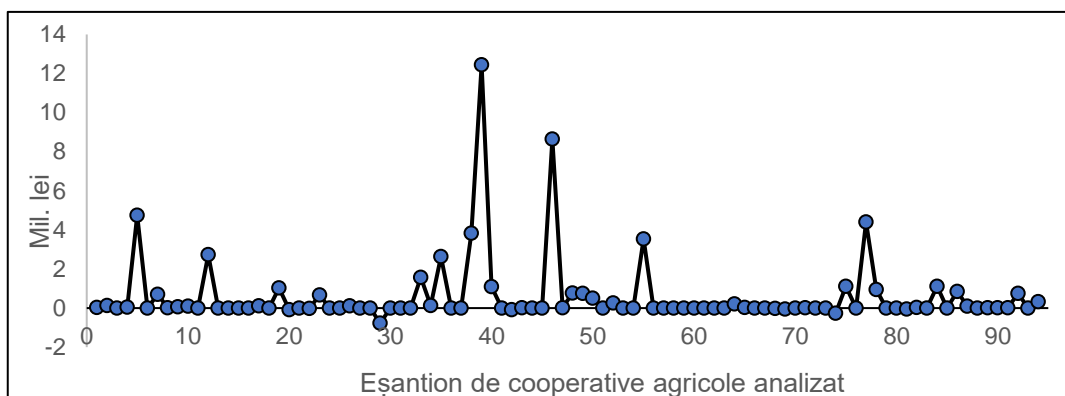

Figura nr. 4.12. Analiza variației în termeni absoluți a activelor imobilizate

Sursa: Elaborat de autor

Deși nivelul activelor imobilizate înregistrate de cooperative este redus, acesta a înregistrat de asemenea o tendință ascendentă raportat la valorile înregistrate în anul 2018 (figura nr. 4.12).

4.3.2 Analiza scutirilor fiscale acordate cooperativei și membrilor

O serie de facilități fiscale pentru cooperativele agricole din România au fost prevăzute în legea 566/2004, însă au început a fi recunoscute și acordate abia în anul 2019. Acestea vizează scutirea de la plata impozitului pe profit, a impozitelor, a taxelor locale și a impozitului pe arendă, așa cum s-a reprezentat în cadrul figurii nr. 4.13 pentru cooperativă și 4.14 pentru membrii cooperatori.

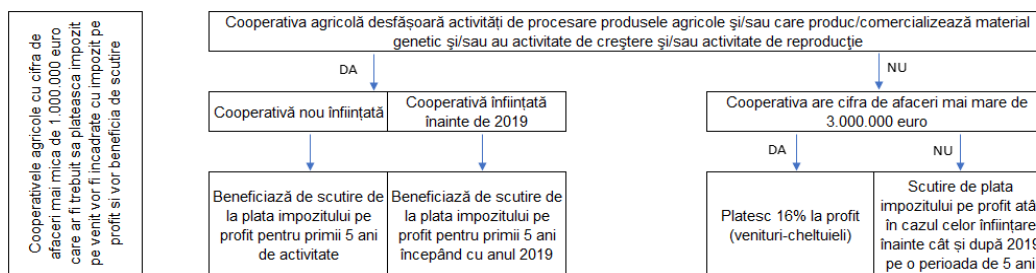

Figura nr. 4.13. Facilități acordate cooperativelor agricole

Sursa: Elaborat de autor pe baza prevederilor legii 566/2004 și a legii 21/2019

Toate cooperativele agricole care obțin venituri mai mici de 1.000.000 euro sunt încadrate în categoria plătitorilor de impozit pe profit și nu a impozitului pe venit. Acordarea facilităților pentru membri sunt condiționate de îndeplinirea obligațiilor legale, respectiv de comercializarea a minim 50% din producție prin intermediul cooperativei agricole.

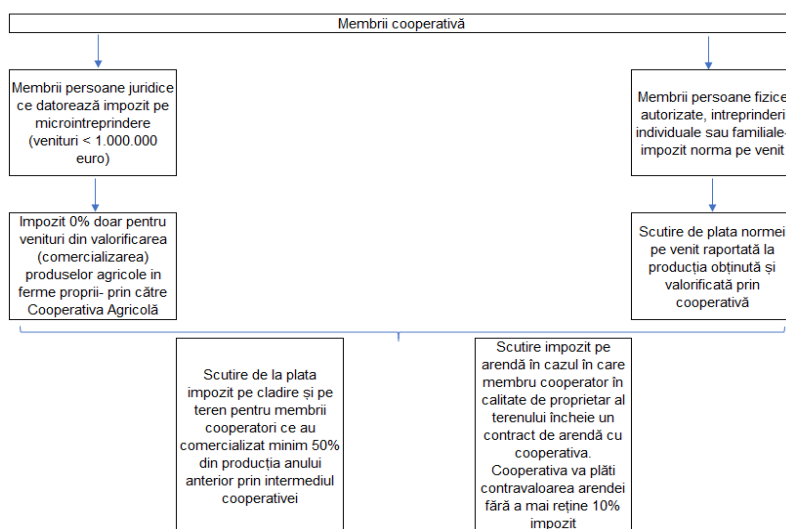

Figura nr. 4.14. Facilități acordate membrilor cooperatori

Sursa: Elaborat de autor pe baza prevederilor legii 566/2004 și a legii 21/2019

4.4. Evaluarea eficacității afacerii

Pornind de la rezultatele chestionarului și interviului, utilizând softul SPSS 26 și metoda regresiei, s-au stabilit o serie de legături de corelație între secțiunile chestionarului.

Prima parte a analizei și-a propus să determine care sunt factorii care conduc la succesul organizației. În urma analizei prezentate în cadrul figurii nr. 4.15, a rezultat că principalii factori ce contribuie la succesul pe termen mediu și lung a cooperativelor sunt reprezentați de organizarea și dezvoltarea cooperativei.

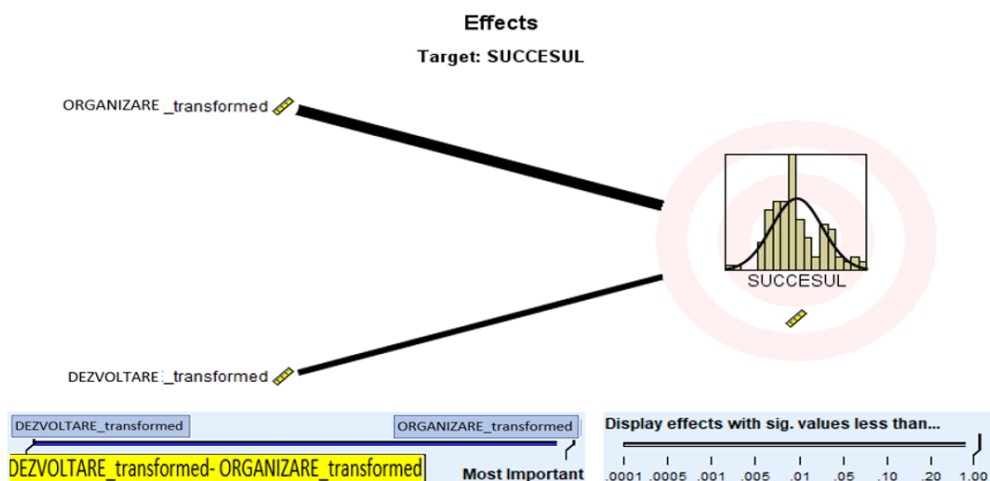

Figura nr. 4.15. Factorii ce determină funcționarea pe termen mediu și lung a unei cooperative agricole

Sursa: Autor, pe baza SPSS 26

Organizarea reprezintă factorul principal care influențează funcționarea pe termen mediu și lung. Dezvoltarea, așa cum a fost numită în cadrul chestionarului, reprezintă atragerea de noi membri. Premisele bunei funcționări sunt asigurate, deci, de o bună organizare și o strategie de dezvoltare prin atragerea de noi membri.

Utilizându-se aceeași abordare, s-au identificat factorii care au impact asupra contribuției cooperativei pentru membrii săi. Rezultatele testului au fost prezentate în formă grafică în cadrul figurii nr. 4.16.

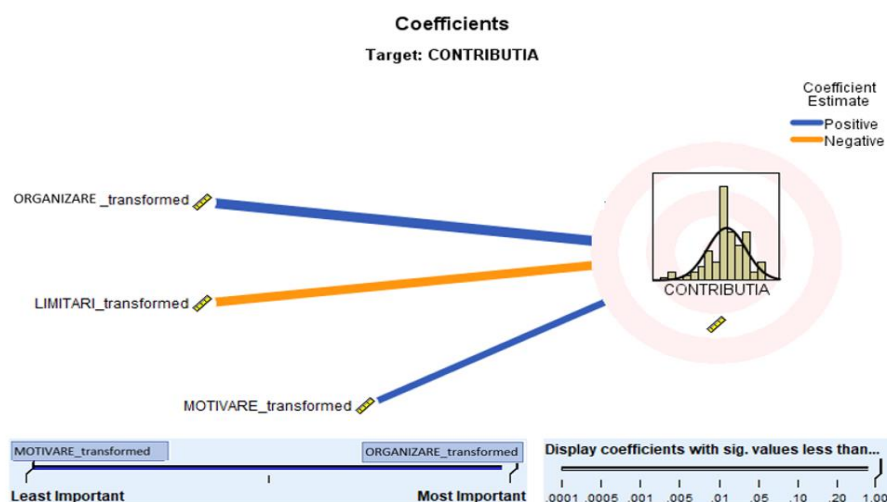

Figura nr. 4.16. Factorii ce influențează contribuția cooperativei pentru membrii săi

Sursa: Autor, pe baza SPSS 26

Un rol important și de această dată îl are organizarea activității, care este factorul principal ce ajută la îndeplinirea obiectivelor propuse de entitate. O bună organizare înseamnă beneficii mai mari pentru cooperativă și, implicit, un beneficiu mai mare adus membrilor.

O influență negativă asupra contribuției este reprezentată de limitări. Aceasta se manifestă doar în cadrul contribuției și nu și în cadrul succesului deoarece limitările sunt factori în strânsă legătură cu membrii și relația acestora. Contribuția formei asociative va crește cu cât suprafața administrată și numărul de membri este mai mare în condițiile existenței organizării.

Legătura cu motivarea este datorată modului de concepere a celor două secțiuni: motivare și contribuție. Acestea au fost gândite în oglindă, cu scopul testării așteptărilor de la construirea formei asociative și dacă s-au materializat prin activitatea cooperativei.

Atâta timp cât membrii obțin beneficii ei vor fi motivați să-și păstreze această calitate în cadrul cooperativei.

Eficacitatea cooperativelor este determinată de abilitățile conducerii de a gândi și a aplica o strategie clară, cu viziune pe termen mediu și lung cu rolul de a aduce beneficii membrilor. În cadrul oricărei cooperative, informarea, consilierea și perfecționarea membrilor sunt elemente ce pot consolida o bună organizare.

4.5. Rezultate și discuții

În urma analizării activității cooperativelor agricole din perspectiva economicității, a eficacității și a performanțelor financiare s-au testat o serie de corelații între cele trei evaluări efectuate. Determinarea performanței unei cooperative agricole tradiționale nu este condiționată în mod expres de indicatori financiari clasici utilizați pentru celelalte entități.

În urma prelucrării statistice cu ajutorul softului SPSS 26, s-au verificat corelațiile dintre indicatorii financiari analizați, eficiența și eficacitatea atribuită cooperativelor de către managerii care au răspuns chestionarului. Nu au fost identificate relații statistice de influență determinate de variația indicatorilor financiari raportat la percepția asupra cooperativei. Acest lucru este prezentat în cadrul literaturii de specialitate [49], ca fiind un fenomen preponderent specific cooperativelor de tip tradițional.

S-au determinat drept factori universal valabili în evaluarea performanțelor cooperativelor: rezistența în timp a cooperativelor coroborată cu activitatea aflată în continuă dezvoltare și o bună organizare. Realizarea unei analize asupra codurilor CAEN declarate de cooperativele agricole din România prezintă o varietate a cooperativelor de producție. Însă analiza realizată a evidențiat că rolul îndeplinit de cooperative este preponderent manifestat în direcția achiziției de inputuri și comercializarea materiei prime.

Analiza eșantionului de cooperative evidențiază faptul că acestea îndeplinesc scopul pentru care au fost create, cu precizarea că există o serie de necorelații legate de activitatea principală a acestora și codul CAEN declarat. În România, mai puțin de 20% din cooperativele active administrează partea de producție. Având în vedere acest aspect, concluzionăm că influența asupra producției este determinată de reducerea costului de producere prin achiziția la prețuri mai mici a inputurilor. S-a identificat, într-o consultare cu experții UNCSV, că se reduce cu valori cuprinse între 30 și 300 de lei pe ha costul de producție și cresc încasările din vânzarea produselor cu până la 100 de lei pe ha.

Studiul a reliefat existența unor limitări în cadrul a 60% din cooperativele analizate datorate individualismului și neîncrederii. Un alt factor frecvent în cadrul refuzului unui fermier de a coopera este reprezentat de vechimea unor relații cu furnizorii de inputuri, deși în cadrul cooperativelor discounturile obținute sunt considerabil mai mari.

O bună organizare reprezintă pentru orice afacere un element esențial, mai ales în cadrul colaborării mai multor membri, unde transparența activităților este importantă. În cadrul analizării beneficiilor aduse membrilor, s-a demonstrat că mărimea exploatației este un factor determinant, dependent de capacitatea de negociere a entității.

4.6. Concluzii parțiale la capitolul 4

Anii 2018-2019 au reprezentat o perioadă de relansare a activității desfășurate prin intermediul cooperativelor agricole pe fondul clarificărilor aduse în implementarea facilităților fiscale. În același timp, apartenența la o cooperativă funcțională generează o serie de avantaje consistente implicite.

În cadrul acestui capitol, analiza a vizat cooperativele care au avut rulaj mai mare de 100.000 de lei. Rulajul reprezintă un prim indicator ce confirmă funcționalitatea cooperativei. Reținerea în analiză a eșantionului format doar din cooperative funcționale conduce la obținerea unor răspunsuri din partea intervievaților, bazate pe experiențele acumulate prin desfășurarea activității, elemente definitorii în conturarea unei imagini privind performanța cooperativelor.

Abordarea prin interviuri și chestionare a membrilor conducerii cooperativei reprezintă un instrument utilizat în literatura de specialitate în cadrul efectuării aprecierilor asupra performanțelor cooperativelor agricole. Aceasta este utilizată întrucât nu există informații publice asupra relațiilor cooperativă-membru cooperativ. În cadrul prezentei abordări, s-a încercat contactarea unui număr cât mai mare de cooperative, în special cele funcționale. Multe dintre cooperativele agricole nu au date de contact actualizate, sau sunt prezentate public date care aparțin consultantilor, avocaților sau altor persoane care au avut tangență la un moment dat cu activitatea cooperativelor.

În urma analizării tuturor studiilor efectuate, s-a determinat că atâta timp cât cooperativa este funcțională și desfășoară activitate, rezultatele nu întârzie să apară. Pentru a beneficia de facilități fiscale, o parte dintre cooperativele agricole s-au înregistrat și ca grupuri de producători.

Oportunitățile de finanțare a activității cooperativelor agricole continuă și în perioada 2021-2027, fapt ce reprezintă un stimulent suplimentar. S-a remarcat totuși gradul redus de capitalizare a cooperativelor agricole, factor ce conduce la instabilitate pe termen mediu și lung. Contextul generat de prezența SARS-CoV-2 și seceta pedologică din anul 2020 reprezintă factori de încercare a încheșării relațiilor de cooperare. În acest context nevoia de asociere devine stringentă.

S-a constatat că efectul activității cooperativei a condus la creșterea profitului membrilor, la achiziția de inputuri la prețuri mai mici și la creșterea prețului de vânzare care atestă performanța activității cooperativelor.

Deși nivelul cooperativelor agricole din România este departe de cel al cooperativelor din Europa, evoluția înregistrată nu este neglijabilă. Constituirea unor organizații care reprezintă interesele fermierilor în relație cu autoritățile publice și modificările legislative au contribuit la aceste creșteri. Accederea la COPA-COGECA va reprezenta un alt element ce va asigura reprezentativitatea fermierilor și identificarea unor soluții la problemele acestora.

Capitolul V. Concluziile generale, Contribuții originale și Perspective

Consolidarea sectorului agroalimentar reprezintă un deziderat ce trebuie susținut de o strategie eficientă de dezvoltare pe termen mediu și lung. România dispune de variate resurse naturale care facilitează obținerea unei producții agricole diversificate. Însă sectorul agricol se confruntă cu o serie de dificultăți generate de influența schimbărilor climatice, manifestată prin secetă, deșertificarea terenurilor și un sistem de irigații neeficient. Dificultăți majore se manifestă și în segmentul de procesare și vânzare a produselor agricole, existând foarte multe verigi intermediare care conduc la diminuarea valorii adăugate de care ar putea beneficia fermierii.

5.1. Concluzii generale

Politica de promovare intensă a formelor asociative susținută de autoritățile publice și organismele profesionale cât și marea parte din literatura de specialitate românească din acest domeniu s-au concentrat pe evidențierea avantajelor asocierii. Însă aceste avantaje au fost prezentate într-o manieră predominant narativă decât cantitativă.

În urma efectuării unor studii de caz, analize și interviuri, prezenta teza a evidențiat stadiul actual al formelor asociative din România. Deși numărul cooperativelor agricole din România se apropie vertiginos de 1.700, mai puțin de 10% dintre acestea se pot dezvolta durabil. Evidențierea lacunelor și punctelor slabe pe fiecare etapă în evoluția cooperativelor conduce la identificarea celor mai bune strategii.

Analiza a început inițial la nivelul Regiunii de Sud-Est dar s-a extins apoi la nivelul întregii țări pentru conturarea unei imagini de ansamblu.

Studiul celor 262 de referințe bibliografice a conturat modul de abordare a părții aplicative a tezei, prin utilizarea unei multitudini de softuri și modele statistice pentru identificarea celor mai bune condiții cauzale în obținerea rezultatului dorit, cooperative performante ce pot sprijini investițiile în agricultură și dezvoltarea mediului rural.

În România, producția agricolă se realizează cu costuri foarte mari din cauza condițiilor generate de fragmentarea terenurilor, de prețurile de procurare a inputurilor și a utilajelor învechite, condiții care nu permit aplicarea metodelor și a tehnologiilor specifice unei agriculturi performante.

Deoarece nu dispun de suficiente spații de depozitare, fermierii sunt obligați să vândă recolta către intermediari la prețuri mici comparativ cu prețurile potențiale ce s-ar putea obține prin vânzarea directă către consumatorul final.

Pentru diminuarea importurilor este necesar ca oferta de produse românești să fie competitivă din punct de vedere al prețului cu produsele similare provenite din import. Acest lucru presupune o mai bună organizare a producătorilor în asocieri cu scopul realizării de investiții substanțiale având ca destinație crearea de spații de depozitare și creșterea vânzărilor către supermarketuri și procesatori.

Există cazuri când competitivitatea la nivel de preț pentru unele produse este greu de asigurat pe tot parcursul anului. Spre exemplu, costul de producție pentru roșii în afara sezonului iunie-septembrie este mult mai mare decât costul din Turcia. Acest decalaj se datorează diferențelor climatice. În acest context, obiectivul unui producător român de roșii este să producă în perioada iunie-septembrie roșii de bună calitate și la prețuri considerate de consumatori rezonabile pentru a acoperi cererea internă.

Condițiile climatice din ce în ce mai instabile și degradarea terenurilor agricole impun realizarea de investiții în reabilitarea sistemului de irigații și a lucrărilor de îmbunătățiri funciare. În realizarea acestor investiții trebuie ținut cont de suprafețele viabile pe care se recomandă reabilitarea sistemului de irigații din perspectiva raportului eficiență cost.

Acolo unde nu sunt amenajate sisteme de irigații sau costurile pentru realizarea / funcționarea acestora sunt foarte ridicate se recomandă o serie de măsuri de protecție și atragerea altor surse de apă.

Unitățile de procesare sunt insuficient dezvoltate, iar asta nu conduce decât la importul de produse procesate cu prețuri ce includ valoarea adăugată din alte state, în timp ce produsele locale nu pot fi valorificate. Există, de asemenea, multe produse agroalimentare românești care nu sunt suficient de bine promovate, fapt ce afectează considerabil vânzările.

Dacă sectorul cerealelor a înregistrat o creștere susținută în ultimii ani, sectoarele legumelor, fructelor și cel zootehnic se confruntă cu probleme serioase pe fondul unei piețe cu oferte fărâmițate.

Apariția pandemiei de Covid-19 a reușit să scoată în evidență probleme cronice din sectorul agroalimentar. Competitivitatea scăzută, manifestată atât la nivelul regiunilor, cât și a entităților cu profil agroalimentar, este demonstrată de deficitul record înregistrat de balanța comercială.

Anul 2020 va fi un an greu pentru fermierii români care vor înregistra pierderi semnificative pe fondul secetei manifestate. Productivitatea culturilor este mult redusă, iar ajutoarele primite de la guvern reușesc să ofere doar un ușor imbold pentru noua campanie agricolă.

În contextul acestor limitări, fermierii trebuie să se orienteze spre măsuri care să îi protejeze pe ei și afacerile lor. Stimularea accederii la cooperative agricole în vederea comercializării produselor ar putea scuti fermierii mici și mijlocii de pierderile mari datorate

perisabilității produselor. În același timp, susținerea lanțurilor scurte alimentare, cât și a piețelor țărănești, reprezintă direcții viabile în vederea asigurării siguranței alimentare.

5.2. Contribuții la dezvoltarea cunoașterii în domeniu și perspective

- Originalitatea cercetării efectuate este reprezentată de faptul ce este o analiză de actualitate, cu caracter de unicitate la nivelul Regiunii de Sud Est, destinata fenomenului asocierii agricole
- Metoda de analiză este originală, fiind utilizat un cumul de metode statistice cu scopul conturării unei imagini complete a posibilităților de dezvoltarea a cooperativelor agricole și consolidarea lanțului agroalimentar.
- Abordarea practică a schimbărilor manifestată în domeniul agricol prin contact direct cu fermierii și autoritățile publice reprezentative pe toata durata studiilor doctorale.
- Formularea și susținerea unei serii de propuneri de modificare a legii cooperativelor ce se află în discuție. O primă modificare propusă considerată necesară este publicarea pe site-ul MADR a Registrului Național al Cooperativelor Agricole, în vederea asigurării unei transparențe semnificative în ceea ce privește cooperativele sustenabile și membrii serioși și corecți.
- O a doua modificare pe care considerată viabilă este dizolvarea la cerere a cooperativelor care, fie nu și-au depus situațiile financiare, fie au încetat activitatea cooperativei, ori s-au declarat inactive temporar pe o perioadă ce depășește 3 ani.
- Promovarea și susținerea inițiativei Ligii Asociațiilor Producătorilor Agricoli din Romania de stabilire a unui cadru legislativ pentru consolidarea terenurilor bazate pe schimbul între proprietari.
- Necesitatea impunerii drept condiție de primire a subvenției asigurarea recoltelor fermierilor agricoli.
- Asocierea trebuie să aibă la bază principii solide, nu este pentru toata lumea și poate oferi soluții pentru traversarea crizei înregistrate în sectorul agricol.
- Identificarea unor bune practici pentru asocierea în cadrul cooperativelor agricole.
- Evaluarea cantitativă a beneficiilor resimțite de membrii cooperatori
- Factorii limitativi ai constituirii formelor asociative.

5.3. Diseminarea rezultatelor cercetărilor

A. Cărți/Capitole de cărți

1. **Florea, A.M.**, Radu R.,I., Stanciu, S., 2020, Creșterea competitivității sectorului agroalimentar la nivelul Regiunii de Sud-Est a României, în „Dezvoltarea durabilă a agriculturii și a spațiului rural din perspectiva politicii agricole comune”, Coordonatori Alexandri C., Alboiu, C., Krulizslicika, M., Rusuli, M., Tudor, M., Editura Academiei Române, București, ISBN 978-973-27-3263-2, pag. 90-98 (9 pag/678 pag).
2. **Florea, A.,M.**, Dobrota, M. E., Radu R.,I., Stanciu, S., 2020, Tendințele in achiziții publice. De la riscuri la sustenabilitate, capitol din cadrul cartii: Achiziții Publice. Idei noi, practici vechi, , Editura Universitară, ISBN:978-606-28-1139-6, pp. 208-226 (18 pag/235).
3. **Florea, A.M.**, Stanciu, S., 2018, Evoluția pieței vinurilor în România, în „Economia Agroalimentară și dezvoltarea rurală din perspectiva integrării europene”, Coordonatori Alexandri C., Gavrilescu, C., Krulizslicika, M., Rusu, M., Editura Academiei Române, București, ISBN 978-973-27-2946-5, pag. 406-414 (9 pag/610 pag).

B. Articole științifice

I. Lucrari în jurnale cotate ISI/Volume ale conferintelor indexate ISI (Clarivate Analytics)

1. Nicula M.D., Stoica (Dinca), C., Ion (Dumitriu), I.M., **Florea, A.,M.**, Munteanu (Pila), M., Bratoveanu, B., Stanciu, S., 2020, Research regarding land evolution and agricultural area of Galati County, International Conference "Agriculture for Life, Life for Agriculture", Scientific Papers Series a Agronomy, Vol. LXIII, no.2/2020. ISSN 2285-5785.
2. **Florea, A.M.**, Bercu, F., Radu, R.I., Stanciu, S., 2019, A Fuzzy Set Qualitative Comparative Analysis (fsQCA) of the Agricultural Cooperatives from South East Region of Romania, Sustainability (2019), 11(21), DOI: 10.3390/su11215927, eISSN: 2071-1050, **Factor de impact 2,592**, WOS: 000501205200056, https://apps.webofknowledge.com/full_record.do?product=WOS&searchmode=GeneralSearch&qid=1&SID=D21dCqHJoLxxKQHbxKr&page=1&doc=1.
3. Zlati, M., Grosu, V., **Florea, A.,M.**, Radu R.,I., 2019, Evaluation of the Relationship between Sustainable Development Indicators and Standardized Aspects through IAS 41, BASIQ 2019 - International Conference on New Trends in Sustainable Business and Consumption, (30

May- 1 June 2019, Bari, Italy), WOS:000478861800030, https://apps-webofknowledge-com.am.e-nformation.ro/full_record.do?product=WOS&searchmode=GeneralSearch&qid=3&SID=D4mJBuzvBERuzXLIZeX&page=1&doc=3.

4. **Florea, A.,M.**, Radu R.,I., Bratoveanu, B., Nicula, M.,D., 2019, Aspects on the Need of Reengineering the Entities Activating in the Agricultural Sector, BASIQ 2019 - International Conference on New Trends in Sustainable Business and Consumption, (30 May- 1 June 2019, Bari, Italy), WOS:000478861800052, https://apps-webofknowledge-com.am.e-nformation.ro/full_record.do?product=WOS&search_mode=GeneralSearch&qid=7&SID=D4MjBuzvBERuzXLIZeX&page=1&doc=4
5. Mihai, I.,O., **Florea, A.M.**, Balan, S., Radu, R.I., 2019, Study Regarding Perception of Romanian Professionals about Transfer Pricing Issues, Proceedings of the 34th International Business Information Management Association Conference: Vision 2025: Education Excellence and Management of Innovations through Sustainable Economic Competitive Advantage (Madrid, Spain, November 13-14, 2019), Vol. I, pp. 5344-5357, Ed. Soliman, K.S., ISBN: 978-0-9998551-3-3, WOS:000556337407013, https://apps-webofknowledge-com.am.e-nformation.ro/full_record.do?product=WOS&search_mode=GeneralSearch&qid=1&SID=E3dVoQPfYbSVBaBynzG&page=1&doc=5.
6. Stoica (Dincă), C., Dumitriu (Ion), I.M., Nicula, M., **Florea, A.M.**, Dincă, A.D., Stanciu, S., 2019, Production of Hybrid Maize Seeds in Braila County: Characteristics and Evolution in The Period 2007-2018, Proceedings of the 34th International Business Information Management Association Conference: Vision 2025: Education Excellence and Management of Innovations through Sustainable Economic Competitive Advantage (Madrid, Spain, November 13-14, 2019), Vol. I, pp. 3579-3587, Ed. Soliman, K.S., ISBN: 978-0-9998551-3-3, WOS:000556337405016, https://apps-webofknowledge-com.am.e-nformation.ro/full_record.do?product=WOS&search_mode=GeneralSearch&qid=1&SID=E3dVoQPfYbSVBaBynzG&page=1&doc=3
7. Lupoae, O., Radu, R.I., **Florea, A.M.**, Stanciu, S., 2019, Aspects on Acknowledgement and Assessment of Forestry Biological Assets in Accounting, Proceedings of the 34th International Business Information Management Association Conference: Vision 2025: Education Excellence and Management of Innovations through Sustainable Economic Competitive Advantage (Madrid, Spain, November 13-14, 2019), Vol. I, pp. 5051-5060, Ed. Soliman, K.S., ISBN: 978-0-9998551-3-3, WOS:000556337406074, https://apps-webofknowledge-com.am.e-nformation.ro/full_record.do?product=WOS&search_mode=GeneralSearch&qid=1&SID=E3dVoQPfYbSVBaBynzG&page=1&doc=4.
8. **Florea, A.M.**, Capatina, A., Radu, R.I., Serban (Bacanu), C.; Boboc, M.G.; Stoica (Dinca), C.; Munteanu (Pila), M.; Ion (Dumitriu), I.M.; Stanciu, S., 2019, Limiting Factors that Influence the

- Formation of Producer Groups in the South-East Region of Romania: A Fuzzy Set Qualitative Comparative Analysis (fsQCA). *Sustainability* (2019), 11, pp. 1614, DOI: 10.3390/su11061614, CODEN: SUSTDE, **Factor de impact 2.592**, WOS:000464353500001, <https://www.mdpi.com/2071-1050/11/6/1614>, http://apps.webofknowledge.com.am.e-nformation.ro/full_record.do?product=WOS&search_mode=GeneralSearch&qid=1&SID=F2HOzZhMexW4R GmzraO&page=1&doc=6.
9. Stanciu, S., Bichescu, C.I., Căpățînă, A., Dragan, G.B., **Florea, A.M.**, 2018, Enablers and inhibitors of collaborative network development in organic food industry: A fuzzy set qualitative comparative analysis (fsQCA), *Contemporary Economics*, 12(4)/2018, pp. 433-446, DOI:10.5709/ce.1897-9254.288, Online ISSN: 2300-8814, Print ISSN: 2084-0845, **Factor de impact 0.231**, WOS: 000457047200007, <http://we.vizja.pl/en/issues/volume/12/issue/4#art551>, https://apps.webofknowledge.com/fullrecord.do?product=WOS&search_mode=GeneralSearch&qid=1&SID=E2UXWnELhrh9PUAUwlc&page=1&doc=24.
 10. **Florea, A.M.**, Radu, R.I., Stanciu, S., 2018, The Influence of the Associative Forms in the Development of the Romanian Agriculture during the Last Century, 31st IBIMA Conference: Innovation Management and Education Excellence through Vision 2020 (Milan, Italy, April 25-26, 2018), Ed. Soliman, K.S., ISBN:978-0-9998551-0-2, Vols. I–XI, pp. 4302-4311, WOS:0004444067202049, https://apps.webofknowledge.com/full_record.do?product=WOS&search_mode=GeneralSearch&qid=1&SID=E2UXWnELhrh9PUAUwlc&page=1&doc=36.
 11. **Florea, A.M.**, Radu, R.I., Stanciu, S., 2018, Agricultural Development and Innovation, through Information Technology, 31st IBIMA Conference: Innovation Management and Education Excellence through Vision 2020 (Milan, Italy, April 25-26, 2018), ISBN:978-0-9998551-0-2, Ed. Soliman, K.S., ISBN:978-0-9998551-0-2, Vols. I–XI, pp. 3024-3033, WOS: 000449306700118, https://apps.webofknowledge.com/full_record.do?product=WOS&search_mode=GeneralSearch&qid=1&SID=E2UXWnELhrh9PUAUwlc&page=1&doc=32.

II. Volume ale conferintelor în curs de indexare ISI (Clarivate Analytics)

1. **Florea, A.M.**, Bercu, F., Radu R.I., Mihai, I.O. 2020, The Evolution of Agricultural Cooperatives in Romania, BASIQ 2020 - International Conference on New Trends in Sustainable Business and Consumption, (4 – 6 June 2020, Messina, Italy), Ed. ASE, pp. 783-790, ISSN: 2457-483X.
2. Pripoe, R., Radu R.I., **Florea, A.M.**, Lupoae, O.D., 2020, Econometric Modeling of Intelligent Reporting, BASIQ 2020 - International Conference on New Trends in Sustainable Business and Consumption, (4 – 6 June 2020, Messina, Italy), Ed. ASE, pp. 683-690, ISSN: 2457-483X.

3. Stoica (Dinca), C., Dumitru (Ion), I.M., Munteanu Pila, M., Dinca, A. D., **Florea, A.M.**, and Stanciu, S., 2020, Plant Protection Products in Romania. Case Study Brăila County, Proceedings of the 35th International Business Information Management Association Conference (IBIMA) (Seville, Spain, April. 1-2, 2020), Ed. Soliman, pag.: 7528-7535, ISBN: 978-0-9998551-4-1
4. Dumitru (Ion), I.M., Stoica (Dinca), C., Munteanu Pila, M., **Florea, A.M.**, and Stanciu, S., 2020, Management and Quality Control of Grain Seed. Research on the Influence of Storage Conditions, Proceedings of the 35th International Business Information Management Association Conference (IBIMA) (Seville, Spain, April. 1-2, 2020), Ed. Soliman, pag.: 8336-8343, ISBN: 978-0-9998551-4-1
5. Munteanu Pila, M., Stoica (Dinca), C., Dumitru (Ion), I.M., **Florea, A.M.**, and Stanciu, S., 2020, Gmos And The Food Supply Chain In Republic Of Moldova. National Food Policies And Consumer Perception, Proceedings of the 35th International Business Information Management Association Conference (IBIMA) (Seville, Spain, April. 1-2, 2020), Ed. Soliman, pag.: 365-374, ISBN: 978-0-9998551-4-1
6. Bercu, F., **Florea, A. M.**, Stoica (Dinca), C., Munteanu Pila, M., Dumitru (Ion), I.M., and Stanciu, S., 2020, Revival of the Romanian Rural Areas by Agricultural Cooperatives, Proceedings of the 35th International Business Information Management Association Conference (IBIMA) (Seville, Spain, April. 1-2, 2020), Ed. Soliman, pag.: 15441-15449, ISBN: 978-0-9998551-4-1

III. Lucrări indexate în bazele de date internaționale

1. Stanciu, S., Radu, R.I., Sapira, V., B., Bratoveanu, **Florea, A.M.**, 2020, Consumer Behavior in Crisis Situations. Research on the Effects of COVID-19 in Romania, Economics and Applied Informatics, "Dunarea de Jos" University of Galati, Faculty of Economics and Business Administration, Issue 1, pp. 5-13, DOI: <https://doi.org/10.35219/eai1584040975>, indexat ERIH Plus
2. Mirica, C., Zlati, M.L., Micu, A., E., Stanciu, S., Sapira, V., **Florea, A.M.**, 2020, Managing the Financial Stress Generated by the COVID-19 Pandemic in the Public System. Solutions for Economic Restart in Romania, Economics and Applied Informatics, "Dunarea de Jos" University of Galati, Faculty of Economics and Business Administration, Issue 1, pp. 61-67, DOI: <https://doi.org/10.35219/eai1584040982>, indexat ERIH Plus.
3. **Florea, A.M.**, Radu, R.I., Stanciu, S., 2019, Addressing Offers with Apparently Unusual Low Prices, Economics and Applied Informatics, "Dunarea de Jos" University of Galati, Faculty of Economics and Business Administration, Issue 3, pp. 28-36, DOI:

<https://doi.org/10.35219/eai1584040952>, https://ideas.repec.org/a/ddj/fseeai/y2019i3_p28-36.html, indexat ERIH Plus.

4. Radu R.,I., Lupoae, O.D., **Florea, A.M.**, 2019. Analysis on the Limitations and Development Perspectives within Judicial Accounting and Fiscal Expertise, Economics and Applied Informatics, "Dunarea de Jos" University of Galati, Faculty of Economics and Business Administration, issue 2, pages 112-118, http://www.eia.feaa.ugal.ro/images/eia/2019_2/Radu_Lupoae_Florea.pdf indexat ERIH Plus.
5. Radu R.,I., Mihai O.,I., **Florea, A.,M.**, 2018, Challenges and Limits of the Criminal Judicial Accounting Expertise. Analysis of the Expertise Effects upon the Criminal Cases, Annals of the University Dunarea de Jos of Galati: Fascicle: I, Economics & Applied Informatics, Issue 3, pp. 171-182, <https://doi.org/10.26397/eai1584040930>, indexat ERIH Plus.
6. Radu, R.,I., Mihai, I.,O., **Florea, A.,M.**, 2018, Analysis of the impact of real estate market evolution on fixed assets' capitalization in Romanian companies, based on the econometric model, Risk in Contemporary Economy XIX th Edition International Conference, 2018, (Galati, Romania 23-25 aprilie 2018), <http://www.rce.feaa.ugal.ro/images/stories/RCE2018>
7. **Florea, A.M.**, Radu, R.I., Mihai, I.,O, 2017. Issues of Auditing Non-Reimbursable Financing Funding Projects, Economics and Applied Informatics, "Dunarea de Jos" University of Galati, Faculty of Economics and Business Administration, issue 3, pages 158-163. http://www.eia.feaa.ugal.ro/images/eia/2017_3/Florea_Radu_Mihai.pdf

IV. Lucrări indexate în jurnale naționale

1. **Florea, A.,M.**, Radu R.,I., Pustianu, Mocanu A., Stanciu, S., 2018, Perspectives for the Development of the Collaboration Relations for Association Forms in the Galați County, Revista de Management Comparat International, 19(5): pp. 497-503, DOI:10.24818/RMCI.2018.5.497.

V. Lucrări prezentate la Conferințe Internaționale

1. **Florea, A.,M.**, Radu, R.,I., Stanciu, S., 2020, The activity of Romanian farmers in the context of drought and pandemic, 8th Edition of Scientific Conference organized by the Doctoral Schools of "Dunărea de Jos" University of Galați (CSSD-UDJG 2020), on 18th and 19th of June 2020, in Galati, Romania. <http://www.cssd-udjg.ugal.ro/>
2. **Florea, A.,M.**, Radu, R.,I., Stanciu, S., 2020, Cooperation-Solution to strengthen short food chains, 8th Edition of Scientific Conference organized by the Doctoral Schools of "Dunărea

- de Jos” University of Galați (CSSD-UDJG 2020), on 18th and 19th of June 2020, in Galati, Romania. <http://www.cssd-udjg.ugal.ro/>
3. **Florea, A.,M.**, Bercu, F., Radu R.,I., Mihai, I.,O. 2020, The Evolution of Agricultural Cooperatives in Romania, BASIQ 2020 - International Conference on New Trends in Sustainable Business and Consumption, (4 – 6 June 2020, Messina, Italy), [http://conference.ase.ro/wp-content/uploads/2020/06/BASIQ-2020-Conference-Agenda .pdf](http://conference.ase.ro/wp-content/uploads/2020/06/BASIQ-2020-Conference-Agenda.pdf)
 4. Pripoae, R., Radu R.,I., **Florea, A.,M.**, Lupoae, O.D., 2020, Econometric Modeling of Intelligent Reporting, BASIQ 2020 - International Conference on New Trends in Sustainable Business and Consumption, (4 – 6 June 2020, Messina, Italy), [http://conference.ase.ro/wp-content/uploads/2020/06/BASIQ-2020-Conference-Agenda .pdf](http://conference.ase.ro/wp-content/uploads/2020/06/BASIQ-2020-Conference-Agenda.pdf)
 5. Nicula M.D., Stoica (Dinca), C., Ion (Dumitriu), I.M., **Florea, A.,M.**, Munteanu (Pila), M., Bratoveanu, B., Stanciu, S., 2020, Research regarding land evolution and agricultural area of Galati County, International Conference "Agriculture for Life, Life for Agriculture", (București, România, 4-6 June, 2020)
 6. **Florea, A.M.**, Radu, R.I., Stanciu, S., 2019, Creșterea competitivității sectorului agroalimentar la nivelul Regiunii de Sud-Est a României, Sesiunea Științifică Internațională Cercetări de Economie Agrară și Dezvoltare Rurală: "Dezvoltarea Durabilă a Agriculturii și a Spațiului Rural din Perspectiva Politicii Agricole Comune", Org. Academia Română, Institutul Național de Cercetări Economice "Costin C. Kirițescu", Institutul de Economie Agrară (București, România, 11. 12. 2019), <http://www.eadr.ro>.
 7. **Florea, A.M.**, Lupoae, O.D., Stanciu, S., 2019, Social Reporting -Element for Increasing the Credibility of Financial Statements, (OP 3.2.14), 7th Edition of SCDS-UDJG, Perspectives and challenges in doctoral research, (Galați, Romania, June 13-14, 2019), <http://www.cssd-udjg.ugal.ro/index.php/abstracts-2019>.
 8. **Florea, A.M.**, Stanciu, S., 2019, The Influence of Agricultural Cooperatives in the Rural Development in Galati County, (PP 3.2.3), 7th Edition of SCDS-UDJG, Perspectives and challenges in doctoral research, (Galați, Romania, June 13-14, 2019), <http://www.cssd-udjg.ugal.ro/index.php/abstracts-2019>.
 9. Lupoae, O., D., **Florea, A.,M.**, 2019, Economic - Fiscal Aspects of the Human Resources' Motivation and Management, Risk in Contemporary Economy XX th Edition International Conference, 2019, (Galati, Romania 06-07.06.2019), [http://www.rce.feaa.ugal .ro/images/stories/RCE2019](http://www.rce.feaa.ugal.ro/images/stories/RCE2019).
 10. Radu, R.,I., Lupoae, O., D., **Florea, A.,M.**, 2019, Delimitations between Accounting Expertise and Fiscal Expertise, Risk in Contemporary Economy XX th Edition International Conference, 2019, (Galati, Romania 06-07.06.2019), [http://www.rce.feaa.ugal .ro/images/stories/RCE2019](http://www.rce.feaa.ugal.ro/images/stories/RCE2019)

11. Munteanu (Pila), M., **Florea, A.,M.**, 2019, Fishmarket in Republic of Moldova. Trends and Opportunities for Local Companies, Risk in Contemporary Economy XX th Edition International Conference, 2019, (Galati, Romania 06-07.06.2019), <http://www.rce.feaa.ugal.ro/images/stories/RCE2019>
12. Zlati, M., Grosu, V., **Florea, A.,M.**, Radu R.,I., 2019, Evaluation of the Relationship between Sustainable Development Indicators and Standardized Aspects through IAS 41, BASIQ 2019 - International Conference on New Trends in Sustainable Business and Consumption, (30 May- 1 June 2019, Bari, Italy), http://conference.ase.ro/wp-content/uploads/2019/05/BASIQ-2019-Conference-Agenda_Final.pdf.
13. **Florea, A.,M.**, Radu R.,I., Bratoveanu, B., Nicula, M.,D., 2019, Aspects on the Need of Reengineering the Entities Activating in the Agricultural Sector, BASIQ 2019 - International Conference on New Trends in Sustainable Business and Consumption, (30 May- 1 June 2019, Bari, Italy), http://conference.ase.ro/wp-content/uploads/2019/05/BASIQ-2019-Conference-Agenda_Final.pdf
14. Stoica (Dincă), C., Dumitriu (Ion), I.M., Nicula, M., **Florea, A.M.**, Dincă, A.D., Stanciu, S., 2019, Production of Hybrid Maize Seeds in Braila County: Characteristics and Evolution in The Period 2007-2018, Proceedings of the 34th International Business Information Management Association Conference: Vision 2025: Education Excellence and Management of Innovations through Sustainable Economic Competitive Advantage (Madrid, Spain, November 13-14, 2019), Vol. I, pp. 3579-3587, Ed. Soliman, K.S., ISBN: 978-0-9998551-3-3, <https://ibima.org/conference/34th-ibima-conference/#ffs-tabbed-15>.
15. Mihai, I.,O., **Florea, A.M.**, Balan, S., Radu, R.I., 2019, Study Regarding Perception of Romanian Professionals about Transfer Pricing Issues, Proceedings of the 34th International Business Information Management Association Conference: Vision 2025: Education Excellence and Management of Innovations through Sustainable Economic Competitive Advantage (Madrid, Spain, November 13-14, 2019), Vol. I, pp. 5344-5357, Ed. Soliman, K.S., ISBN: 978-0-9998551-3-3, <https://ibima.org/conference/34th-ibima-conference/#ffs-tabbed-15>
16. Lupoae, O., Radu, R.I., **Florea, A.M.**, Stanciu, S., 2019, Aspects on Acknowledgement and Assessment of Forestry Biological Assets in Accounting, Proceedings of the 34th International Business Information Management Association Conference: Vision 2025: Education Excellence and Management of Innovations through Sustainable Economic Competitive Advantage (Madrid, Spain, November 13-14, 2019), Vol. I, pp. 5051-5060, Ed. Soliman, K.S., ISBN: 978-0-9998551-3-3, <https://ibima.org/conference/34th-ibima-conference/#ffs-tabbed-15>.

17. **Florea, A.M.**, Radu, I.R., Stanciu, S., 2018, The Development of Associative Forms in Agriculture of Galati County, Paper Code ISD-EMSSSTOCK-05128-9120, ISERD – 500th International Conference on Economics, Management and Social Study (ICEMSS), (Stockholm, Sweden, December 5-6, 2018), [http://iserd.co/Conference 2018/Sweden /1/ICEMSS](http://iserd.co/Conference%202018/Sweden/1/ICEMSS).
18. Stanciu, S., Bichescu, C.I., **Florea A.M.**, Drăgan, G., 2018, Enablers and inhibitors of collaborative network development in organic food industry: A fuzzy set qualitative comparative analysis (fsQCA), The 8th Global Innovation and Knowledge Academy (GIKA) (Valencia, Spain, June 25-27, 2018), <http://www.gika-academy.com/gika-2018-valencia-2-2>.
19. **Florea, A.M.**, Stanciu, S., 2018, Limiting Factors that Influence the Formation of Producer Groups in the South-East Region, 6th Edition of the Scientific Conference SCDS-UDJG 2018: Perspectives and challenges in doctoral research, (Galati, Romania, June 7-8, 2018), [http://www.cssdudjg.ugal.ro/ files/2018/05_Program_detaliat_al_conferintei_2018.pdf](http://www.cssdudjg.ugal.ro/files/2018/05_Program_detaliat_al_conferintei_2018.pdf).
20. **Florea, A.M.**, Stanciu, S., 2018, Assessment of the Agri-Food Potential of the South East Development Region, 6th Edition of the Scientific Conference SCDS-UDJG 2018: Perspectives and challenges in doctoral research, (Galati, Romania, June 7-8, 2018), [http://www.cssdudjg.ugal.ro/ files/2018/05_Program_detaliat_al_conferintei_2018.pdf](http://www.cssdudjg.ugal.ro/files/2018/05_Program_detaliat_al_conferintei_2018.pdf).
21. **Florea, A.M.**, Radu, R.I., Stanciu, S., 2018, The Influence of the Associative Forms in the Development of the Romanian Agriculture during the Last Century, 31st IBIMA Conference: Innovation Management and Education Excellence through Vision 2020 ((Milan, Italy, 25-26 Aprilie, 2018), <http://ibima.org/accepted-paper/the-influence-of-the-associative-forms-in-the-development-of-the-romanian-agriculture-during-the-last-century>.
22. **Florea, A.M.**, Radu, R.I., Stanciu, S., 2018, Agricultural Development and Innovation, through Information Technology, 31st IBIMA Conference: Innovation Management and Education Excellence through Vision 2020 (Milan, Italy, 25-26 Aprilie, 2018), <http://ibima.org/accepted-paper/agricultural-development-and-innovation-through-information-technology>.
23. Radu, R.,I., Mihai, I.,O., **Florea, A.,M.**, 2018, Analysis of the impact of real estate market evolution on fixed assets' capitalization in Romanian companies, based on the econometric model, Risk in Contemporary Economy XIX th Edition International Conference, 2018, (Galati, Romania 23-25 aprilie 2018), [http://www.rce.feaa.ugal .ro/images/stories/RCE2018](http://www.rce.feaa.ugal.ro/images/stories/RCE2018)
24. **Florea, AM**, Stanciu, S., 2017, Piata vinului în România, The 22 International Conference "Agrifood Economy and Rural Development in an European Integration Perspective" (Bucharest, Romania, December 13, 2017), [http://www.eadr.ro/Conferinta%20IEA-AR% 2013-dec-2017.pdf](http://www.eadr.ro/Conferinta%20IEA-AR%2013-dec-2017.pdf).

VI. Certificate și premii

1. **Certificat revizor**, MDPI Journal - Agriculture, <https://publons.com/researcher/3147807/andrei-mirel-florea/>
2. **Certificat de recunoaștere** a serviciilor acordate comunității academice – 35th IBIMA International Conference
3. **Premiul I** pentru cel mai bun articol - Conferința Școlilor Doctorale- 7th Edition of SCDS-UDJG, Perspectives and challenges in doctoral research, (Galați, Romania, June 13-14, 2019)
4. **Premiul I** pentru cel mai bun articol- Conferința Școlilor Doctorale 8th Edition of SCDS-UDJG, Perspectives and challenges in doctoral research, (Galați, Romania, June 18-19, 2020)
5. **Premiu acordat de UEFISCDFI**, Competiția Premiarea rezultatelor cercetării, MC 2019, Rezultate finale Lista 7, PN-III-P1-1.1-PRECISI-2019-34356, <https://uefiscdi.gov.ro/premiera-rezultatelor-cercetarii-articole>.

VII. Cursuri postuniversitare

1. Program postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă, „Strategii didactice inovative”.
2. Program postuniversitar de formare continuă, DFCTT, „Managementul referințelor bibliografice”.
3. Program postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă, „Mentorat educațional în mediul academic”.
4. Program postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă „Tehnologii și produse inovative în domeniul de specializare inteligentă”.
5. Program postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă „Competențe antreprenoriale generale”.
6. Program postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă „Obținerea, protejarea și valorificarea drepturilor de proprietate industrială”.
7. Program postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă „Achiziții publice”
8. Program postuniversitar de formare și dezvoltare profesională continuă „Scrierea și publicarea articolelor științifice”.

VII. Proiecte

1. 2019-2020, Membru grup țintă in proiect: Excelență, performanță și competitivitate în activități CDI la Universitatea "Dunărea de Jos" din Galați", acronim "EXPERT", finanțat de Ministerul Cercetării și Inovării prin Programul 1 – Dezvoltarea sistemului național de cercetare -dezvoltare, Subprogram 1.2 – Performanță instituțională – Proiecte de finanțare a excelenței în CDI, Contract nr. 14PFE/17.10.2018
2. 2019-2020, Membru grup țintă in proiect: Excelența academică și valori antreprenoriale - sistem de burse pentru asigurarea oportunităților de formare și dezvoltare a competențelor antreprenoriale ale doctoranzilor și postdoctoranzilor – ANTREPENORDOC, cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman, 2014-2020, Contract nr. 36355/23.05.2019 POCU / 380 / 6/13 - Cod SMIS: 123847.
3. 2018, Proiecte de mobilitate pentru cercetători, PNCDI 2014-2020, Competiția 2018, Subprogram 1.1 - Resurse Umane - Proiecte de mobilitate pentru cercetători, Contract PN-III-P1-1.1-MC2018-3358, valoare 8.140 lei, Director de proiect.
4. 2017, Proiecte de mobilitate pentru cercetători, PNCDI 2014-2020, Competiția 2017, Subprogram 1.1 - Resurse Umane - Proiecte de mobilitate pentru cercetători, Contract PN-III-P1-1.1-MC2017-1326, valoare 15.400 lei, Director de proiect.

Nr crt.	Rezultate cercetării	Număr
1	Cărți/Capitole de cărți	3
2	Lucrări indexate în Clarivate Analytics, Core Collection (Web of Sciences)	11
3	Lucrări în curs de îndexare Clarivate Analytics, Core Collection (Web of Sciences)	6
4	Lucrări indexate în bazele de date internaționale	7
5	Lucrări indexate în jurnale naționale	1
6	Participări la Conferințe Internaționale	24
7	Cursuri postuniversitare	8
8	Certificate și premii	44
9	Implicare în proiecte de cercetare	4

Bibliografie selectivă

1. Popescu, D. L., 2014. Subsistence/Semi-subsistence Agricultural Exploitations: Their Roles and Dynamics within Rural Economy / Rural Sustainable Development in Romania, 21st International Economic Conference 2014, IECS 2014, 16-17 May 2014, Sibiu, Romania
2. Alexandri, C., Luca, L., 2013. Implications of agrarian structures upon the agricultural supply in Romania. In Proceedings of the 1st International Conference Economic Scientific Research–Theoretical, Empirical and Practical Approaches, Bucharest, Romania, 11–12 December 2013; Volume 8, pp. 17–24.
3. Andrei, J. V., Mieila, M., Panait, M., 2017. Transformations of the Romanian agricultural paradigm under domestic economic policy reforms: An analysis during 1960–2011, *Land Use Policy* 67, 288–297
4. Micu, M.M., Tudor, V., 2013. Opinion analysis Arges county agricultural producers on how consultation and consultation within periodicity a form of association. *Ser. Agron.*, 56, 3–6.
5. Aarikka-Stenroos, L., Sandberg, B., 2012. From new-product development to commercialization through networks. *J. Bus. Res.* 65, 198–206.
6. Ruben, R., Heras, J., 2012. Social capital, governance and performance of Ethiopian coffee cooperatives. *Ann. Public Coop. Econ.* 83, 463–484.
7. Florea, A.-M., Capatina, A., Radu, R.I.; Serban (Bacanu), C., Boboc, M.G., Stoica (Dinca), C., Munteanu (Pila), M., Ion (Dumitriu), I.M., Stanciu, S., 2019. Limiting Factors that Influence the Formation of Producer Groups in the South-East Region of Romania: A Fuzzy Set Qualitative Comparative Analysis (fsQCA). *Sustainability*, 11, 1614.
8. Figueiredo, V., Franco, M., 2018. Factors influencing cooperator satisfaction: A study applied to wine cooperatives in Portugal. *J. Clean. Prod.* 191, 15–25.
9. Fiss, P.C., Sharapov, D., Cronqvist, L., 2013. Opposites attract? Opportunities and challenges for integrating large-N QCA and econometric analysis. *Political Res.*, 66, 191–198.
10. Sakarya, S., Bodur, M., Yildirim-Öktem, Ö., Selekler-Göksen, N., 2012. Social alliances: Business and social enterprise collaboration for social transformation. *J. Bus. Res.* 65, 1710–1720
11. Agenția de Dezvoltare Regională de Sud-Est, 2014. Planul de Dezvoltare Regională Sud-Est 2014–2020. Disponibil la: <https://www.fonduri-structurale.ro/descarca-document/174> [accesat în data de 15.01.2020].
12. Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, 2017. Ghidul solicitantului, submăsura 9.1, Înființarea grupurilor și organizațiilor de producători în agricultură și silvicultură. Disponibil la: https://portal.afir.info/informatii_generale_pndr_investitii_prin_pndr_sm_9_1_grupuri_de_producatori_in_sectorul_agricol [accesat în data de 24.03.2020].

13. MADR, 2019. Grupurile de producatori si organizatiile recunoscute in Romania. Disponibil la: <http://madr.ro/grupurile-si-organizatiile-de-producatori-recunoscute> [accesat in data de 18.02.2019].
14. Ragin, C.C., 2000. *Fuzzy Set Social Science*; University of Chicago Press: Chicago, IL, USA, Volume 1, pp. 107–135.
15. Seate, A.A., Joyce, N., Harwood, J., Arroyo, A., 2015. Necessary and Sufficient Conditions for Positive Intergroup Contact: A Fuzzy Set Qualitative Comparative Analysis Approach to Understanding Intergroup Attitudes. *Commun. Q.*, 63, 135–155.
16. Woodside, A.G., 2014. Embrace perform model: Complexity theory, contrarian case analysis, and multiple realities. *J. Bus. Res.*, 67, 2495–2503.
17. Ragin, C.C., 2014. *The Comparative Method: Moving beyond Qualitative and Quantitative Strategies*; Berkely and University of California Press: Los Angeles, CA, USA, Volume 1, pp. 25–44.
18. Ertimur, B., Venkatesh, A., 2012. Opportunism in co-production: Implications for value co-creation. *Australas. Mark. J.*, 18, 256–263.
19. Hernández-Espallardo, M., Arcas-Lario, N., Tantius, P., 2013. Farmer's satisfaction and intention to continue as members of agricultural marketing Co-operatives: Neoclassical versus transaction costs considerations. *Eur. Rev. Agric. Econ.*, 40, 239–260.
20. Stanciu, S., Zlati, M. L., Antohi, V. M., Bichescu, C. I., 2019. The Development Analysis of the Romanian Traditional Product Market Based on the Performance Model for Sustainable Economic Development. *Sustainability* , 11 (4), 1123. <https://doi.org/10.3390/su11041123>.
21. Barnett, M. L., Henriques, I., Husted, B. W., 2018. Governing the Void between Stakeholder Management and Sustainability. In *Advances in Strategic Management*; Dorobantu, S., Aguilera, R. V., Luo, J., Milliken, F. J., Eds.; Emerald Publishing Limited, Vol. 38, pp 121–143. <https://doi.org/10.1108/S0742-332220180000038010>.
22. European Commission, 2019. Next Steps for a Sustainable European Future European Action for Sustainability. Official Journal: Strasbourg, France 2016, pp. 1–19.
23. Ionescu, R., Zlati, M., Antohi, V., Stanciu, S., 2018. Reduced Inequalities as Factor of Sustainable Development: The Analysis Under Econometric Models. *Sustainability*, 10 (10), 3523. <https://doi.org/10.3390/su10103523>.
24. Schneider, C. Q., Wagemann, C., 2012. *Set-Theoretic Methods for the Social Sciences: A Guide to Qualitative Comparative Analysis*; Strategies for social inquiry; Cambridge University Press: Cambridge.
25. Florea, A.-M., Bercu, F., Radu, R.I., Stanciu, S., 2019. A Fuzzy Set Qualitative Comparative Analysis (fsQCA) of the Agricultural Cooperatives from South East Region of Romania. *Sustainability*, 11, 5927

26. Iliopoulos, C., 2013. Public Policy Support For Agricultural Cooperatives: An Organizational Economics Approach: Public Policy Support for Agricultural Cooperatives. *Annals of Public and Cooperative Economics*, 84 (3), 241–252. <https://doi.org/10.1111/apce.12012>.
27. Cook, M.; Burrell, M., 2009. A Cooperative Life Cycle Framework, International workshop Rural Cooperation in the 21st century: Lessons from the Past, Pathways to the Future, Rehovot.
28. Bercu, F., Sofone, N., 2018. Zece pași în înființarea unei cooperative agricole, Disponibil la: <https://www.agendaialomiteana.ro/actualitate/zece-pasi-in-infiintarea-unei-cooperative-agricole/> [Accesat în data de 18.12.2019].
29. Bercu, F., 2014. Evolution of Agricultural Cooperatives in Romania in 2014. *Agrarian Economy and Rural Development – Realities and Perspectives for Romania*, 5, 236–241.
30. FAO. 2001. *Agricultural Cooperative Development: A Manual for Trainers*.
31. Cook, M. A, 2018. Life Cycle Explanation of Cooperative Longevity. *Sustainability*, 10 (5), 1586. <https://doi.org/10.3390/su10051586>.
32. Kontogeorgos, A., Sergaki, P., Kosma, A., Semou, V., 2018. Organizational Models for Agricultural Cooperatives: Empirical Evidence for Their Performance. *J Knowl Econ*, 9 (4), 1123–1137. <https://doi.org/10.1007/s13132-016-0402-8>.
33. Creed, D., Miles, R., 1996. *Trust in Organizations: Frontiers of Theory and Research*; SAGE Publications, Inc.: 2455 Teller Road, Thousand Oaks California 91320 United States. <https://doi.org/10.4135/9781452243610>.
34. van Dijk, G., Sergaki, P., Baourakis, G., *The Cooperative Enterprise: Practical Evidence for a Theory of Cooperative Entrepreneurship*; Cooperative Management; Springer International Publishing: Cham, 2019. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-16279-5>.
35. Abate, G. T., 2018. Drivers of agricultural cooperative formation and farmers' membership and patronage decisions in Ethiopia. *Journal of Co-Operative Organization and Management*, 6(2), 53–63. <https://doi.org/10.1016/j.jcom.2018.06.002>
36. Houessou, D. M., Sonneveld, B. G. J. S., Aoudji, A. K. N., Thoto, F. S., Dossou, S. A. R., Snelder, D. J. R. M., Adegbedi, A. A., De Cock Buning, 2019. T. How to Transition from Cooperations to Cooperatives: A Case Study of the Factors Impacting the Organization of Urban Gardeners in Benin. *Sustainability*, 11 (17), 4528. <https://doi.org/10.3390/su11174528>.
37. Cosmides, L., Tooby, J., 2015. Neurocognitive Adaptations Designed for Social Exchange. In *The Handbook of Evolutionary Psychology*; Buss, D. M., Ed.; John Wiley & Sons, Inc.: Hoboken, NJ, USA, pp 584–627. <https://doi.org/10.1002/9780470939376.ch20>.
38. Kahan, D. M., 2002 *The Logic of Reciprocity: Trust, Collective Action, and Law*. SSRN Journal. <https://doi.org/10.2139/ssrn.361400>.
39. Mauss, M., *The Gift: The Form and Reason for Exchange in Archaic Societies*; Routledge classics; Routledge: London, 2002.

40. Ragin, C.C., 2008, *Redesigning Social Inquiry: Fuzzy Sets and Beyond*; University of Chicago Press: Chicago, IL, USA, Volume 47116, pp. 14–23.
41. Ragin, C.C., "Measurement Versus Calibration: A Set-Theoretic Approach." In J.M. Box-Steffensmeier, H.E. Brady and D. Collier (Eds.) *The Oxford Handbook of Political Methodology* (pp. 174-198). Oxford: Oxford University Press, 2008.
42. Rihoux, B., Ragin, C. C., *Configurational Comparative Methods: Qualitative Comparative Analysis (QCA) and Related Techniques*; Eds.; Applied social research methods series; Sage: Thousand Oaks, 2009.
43. Legewie, N., 2013. An Introduction to Applied Data Analysis with Qualitative Comparative Analysis. *Forum Qualitative Sozialforschung / Forum: Qualitative Social Research*, Vol 14, No 3 (2013). <https://doi.org/10.17169/fqs-14.3.1961>.
44. Bercu, F., Sofone, N., 2018. Importanța cooperativelor agricole. Disponibil la: https://www.rndr.ro/documente/06_UNCSV_Importanta_cooperativelor_19.11.2018.pdf [Accesată în date de 14.06.2019].
45. Stanciu, S., Bichescu, C., Căpățînă, A., Drăgan, G.-B., Florea, A.-M., 2018. Enablers and Inhibitors of Collaborative Network Development in Organic Food Industry: A Fuzzy Set Qualitative Comparative Analysis (FsQCA). *Contemporary Economics*, 12 (4).
46. Chirilă, E., 2004. Definirea și măsurarea performanțelor entității, în *Analele Universității din Oradea*, vol. 28/2004, pp. 151-154, <http://steconomiceuoradea.ro/anale/volume/2004/28.pdf>, accesat la 25.02.2020.
47. Jianu I., 2007. *Evaluarea, prezentarea și analiza performanței entității*, Editura CECCAR, București, 2007.
48. FAO, IFAD, UNICEF, WFP and WHO, 2019. *The State of Food Security and Nutrition in the World 2018. Safeguarding against economic slowdowns and downturns*, Rome
49. Grashuis, J., & Su, Y., 2019. A review of the empirical literature on farmer cooperatives: performance, ownership and governance, finance, and member attitude: *Annals of Public and Cooperative Economics*, 90(1), 77–102. <https://doi.org/10.1111/apce.12205>